

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIV. évt. 2. szám

Hétfő, 1928 január 2

Március tizenötödikén lesz a gyulafehérvári nagygyűlés

Bratianu Vintila kihallgatáson volt a régenstanácsnál

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti-parasztpárt vezetősége mára végleg döntött a gyulafehérvári kongresszus ügyében, s elhatározta, hogy a nagygyűlést

március tizenötödikén tartja meg

A pártvezetőség a gyűlést a saját felelősségére tartja meg, előbb azonban több erdélyi városban, így Fogarason, Kolozsváron és Temesváron kisebb gyűléseket rendez.

A mai bukaresti reggeli lapok arról számolnak be, hogy Bratianu Vintila miniszterelnök tegnap kihallgatásra jelentkezett a régenstanácsnál, ahol előterjesztést tett a nemzeti-parasztpárttal szemben érvényesítendő liberális taktikáról. Bejelentette Bratianu Vintila, hogy az elkecsereedett ellenzéki kampány

ellen kétféle módon akar védekezni. Először a külföldi kölcsön megszerzésével, másrészt a kormány átszervezésével.

Az átszervezéssel kapcsolatban a legvalószínűbb hírek vannak forgalomban, de valószínű, hogy néhány nap múlva már mutatkozik az eredmény. Az egyik információ szerint a kormány átszervezése csak kisméretű lesz, olyképen, hogy Micescu átveszi az igazságügyminiszteri tárcát, Victor Angelescu pedig pénzügyminiszter lesz.

A második információ szerint az átszervezés általános lesz, s állítólag legfelsőbb befolyásra a kormány kiegészítése a disszidens liberálisokkal történik. A miniszteri tárcákért örült tülekedés folyik a disszidensek között, s a béke szempontjából kívánja a legfelsőbb hely az elégedetlenség megbeküszöbítését.

Lapedatu miniszter Brassóban nyilatkozik a nemzeti-parasztpárt politikájáról

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lapedatu kultuszminiszter, brassói liberális képviselő a tegnapi napot Brassóban töltötte, s délelőtt összehívatta a liberális klubba a párt brassói vezetőit. A miniszter hosszú előadásban foglalkozott a politikai helyzettel, s főként a nemzeti-parasztpárttal.

Megállapította a miniszter, hogy a nemzeti-parasztpárt jövőtétlen politikai hibát követett el azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket a külföldi lapoknak adott. Ezek a nyilatkozatok teljesen kizárják, hogy a párt valaha is hatalomra jusson, annál inkább, mert a párt nem ismeri el a régenstanács törvényességét, s magától értetődően nem fogadhatja el annak kezéből a hatalmát. Különben is a nemzeti-parasztpártban a Károly-kérdésről ellentmondó felfogások uralkodnak. Válaszára okát nem lehet elmondani, mert

az népszavazást jelentene Mihály király és kös rólly között.

Azután súlyos vádat emelt az ellenzéki pártok ellen: a nemzeti-parasztpárt — mondotta — belátja, hogy a hatalmat nem veheti át, minden erővel el akarják gáncsolni a liberális kormány nagy reformjait. A kormány azonban megengedhetetlenül helyén marad mindaddig, amíg megvalósítja nagy terveit: a pénz stabilizálását, a külföldi kölcsönt és a külföldi tőke segítségét a romániai iparban. Mindahárom terv a megvalósítás útján van, s ezeket a terveket sohasem lehet megvalósítani a nemzeti-parasztpárti kormányzás alatt, mert a külföld ezt a pártot nem veszi komolyan.

Az értekezlet egy órákor délelőtt ért véget, a miniszter este hét órákor utazott el Brassóból.

A kormány bűnügynek deklarálja az ellenzék elkecsereedett harcát

Mi lesz Gyulafehérváron? — Három irányban támadja a nemzeti-parasztpárt a kormányt — A sajtó a küzdelmek középpontjában — Lupu tiltakozik — Averescu a háttérben

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Az a küzdelem, amely a kormány és az ellenzék között tetőpontjára ért az ünnepi napok alatt, végkifejletűs előtt áll. A nemzeti-parasztpárt harca, amely „szétválasztási kampány” cím alatt szállójává vált, félretett minden formát és külsőséget: bármilyen áron és bármilyen körülmények között — ez a jelszava minden ellenzéki megmozdulásnak. A kormány ellenakciója nem kevésbé szenvedélyes, csak ereje kisebb, hiszen a liberálisok mögött nem állnak milliók tömegek, mint Maniu és hívei mögött.

Egyebekben a nemzeti-parasztpárt kormánybuktató tevékenysége három fronton fejt ki nagyobb műveleteket. Először gazdasági szempontokból támadja a liberálisokat, s mint megértük, külföldön olyan tevékenységet fejt ki, amely alkalmas arra, hogy elejét vágja az idegen kölcsönnek. Ismeretes, hogy Maniu kamarai felszólalásában kifejtette, hogy a liberálisoknak nincs erkölcsi és materiális jogosultságuk a külföldi kölcsön felvételére. Popovici Mihály és Tilea (Vajda Sándor titkára) Párisba és Londonba utaztak, hogy külföldi szakkorok

kel megismertessék Maniu felszólalásának tartalmát. A jövő héten ugyanezzel a küldetéssel Berlinbe utazik Madgearu, úgy, hogy az ellenzék a pénz három európai központjában lehetetlenné teszi a kormányt.

A liberálisok Maniuek manőverét „bűnösnek és hazafiatlannak” bélyegzik, s nyilvánvaló, hogy a döntő harc utolsó órájában nem riadnak majd vissza attól sem, hogy a külföldi agensek felelősségrevonásával próbálkozzanak meg. Ennek a kísérletnek azonban kudarccal kell végződnie: az ellenzék mögött ma már olyan tömeges csoportosulnak, hogy bármiféle erőszakos szankció csak a közfelháborodást hívná ki. A nemzeti-parasztpárt valóban a legkíméletlenebb és legpáratlanabb fegyverekkel teszi lehetetlenné a kabinetet, s bizonyos, hogy e fegyverekre bőven lehetne találni szigorú paragrafusokat; de a kormány látja és tudja, hogy az országnak minden fegyver rokonszenves, mely ellen irányul és nem mer, nem tud semmit sem tenni.

Az ellenzék második működési köre szintén a külföldön van, s a sajtó útján nyilvánosságra adott nyilatkozatokban kulminál. Maniuek úgy érzik, hogy küzdelmük már nem tisztán belpolitikai kérdés, hanem az egész országnak létező problémája, amely joggal kívánczik az egész világ közvéleménye elé.

Végül a harc harmadik fázisa a polgári ellenállás megszervezése, amelynek első állomása már ismeretes. Az ellenzék nem veszi arról tudomást, hogy a kormány egyáltalában létezik, s ignorálja a törvénytelenné tartott intézkedéseket. Így például nem kér engedélyt gyűlések tartására, nem respektálja az ostromállapotot és szervezkedését a teljes közszabadság jegyében bonnyolítja le.

Bizonyos, hogy a kormány kinos dilemna elé kerül. Mit kezdhet például a belügyminiszter a gyulafehérvári kongresszussal, ahol negyedmillió ember fog összegyűlni? Miképpen tartja vissza ezt az óriási tömeget, amely egyáltalában nem lesz kíváncsi arra, kellemes-e a kabinetnek a kongresszus vagy sem? Csendőrszorongókat vonultat fel? Vagy megnyitja a börtönök kapuit? A mai tömeghangulat mellett veszélyes eszköznek látszik mindenképp. Megoldás csak az lehet, hogy a kormány visszavonul és átadja a terepet Maniunak és vezérkarának.

Maga a közhangulat pedig félreismerhetetlenül Maniu mellett foglal állást. A párt külön irodát szervezett a beirakozások számontartására, s jellemző, hogy úgy Lupu, mint Averescu táborából tömegesen lépnek át az emberek. Az Adeverul szerint a legközelebbi napokban Maniuhoz csatlakoznak Petrovici, volt közoktatásiügyi miniszter és Manoilescu is. Az ő lépésükkel két legképzettebb és legnépszerűbb szakembert veszítené el a néppárt.

S miközben az események peregnének, a liberális kormány még mindig nem óhajtja tudomásul venni, hogy a helyzet a robbanásig feszült, s a krízist jelentéktelen átszervezéssel véli megoldhatni. Valószínű azonban, hogy már a legközelebbi hetek döntésig tartanak az ellentéteket, s Románia végül megkapja első ellenzéki kormányát. Szinte mulatságosnak tetszik, hogy az ellenzéki kormány átvételére Averescu is készülődik: néhány beavatott tudni véli, hogy a tábornoknak a kulisszák mögött már fix megállapodása van Gogával, mint az önkény emberével, aki újból a „rend kormányának” megalakítására készül.

Még egy adat a bizonytalan biztosításhoz

Ozv. Balog Jánosné felvilágosítást kapott pénz helyett

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem érdektelen ügyben fordult ma egy biharmegyei gazdálkodó dr. Lányi József nagyváradai ügyvédhez, akinek elpanaszolta, hogy a múlt héten elhalt férje biztosítási összegét a biztosítóintézet nem hajlandó kifizetni. Az érdekes ügy részletei a következők:

Balog János biharmegyei gazdálkodó hat hónappal ezelőtt 20000 leire biztosította életét az Asigurarea Teranilor biztosítóintézetnél, illetve annak egyik ügynökénél. Szabályszerűen megkötötte az életbiztosítást az intézet ügynökével és pontosan le is fizette a havi részleteket. Balogh János, aki harminckét éves férfi volt, a múlt héten váratlanul meghalt és hátrahagyta fiatal özvegyét. Özv. Baloghné egy hét múlva férje halála után fel akarta venni a 20000 lejes biztosítási összeget, de az ügynök, akivel a biztosítást kötötték, a románul nem tudó asszonynak felolvasta a biztosítóársaság román szövegű szabályzatát,

amely szerint a biztosító társaság csak akkor fizeti ki a biztosítási összeget,

ha a díjakat legalább öt éven át befizették és ezután a biztosított összeget kisorsolják.

Az eddigi eljárástól teljesen elütő és szokatlan »kisorsolási« ajánlat megdöbbentette özv. Balog Jánosnét, aki hitetlenkedve nézte a románnyelvű »szabályzatot« aztán székére ült, bejött Váradra és elpanaszolta baját dr. Lányi József ügyvédnek, ezenkívül a Magyar Párt nagyváradai tagozatának elnökségénél is bejelentette az ügyet. Mindkét helyen lépéseket tettek, hogy özv. Baloghné megkapja a biztosítási összeget.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

BIZTOS HATÁSU

MINDENNYE HULESBŐL EREDŐ BETEGSÉG ESETÉN:

SPANYOL-NATHA-FEJ-KAR LAB, IDEGFÁJDALOM-SZURAS, KOSZVENY

Kapható minden drogueriában és gyógyszerkereskedésben.

ZAHARIA-CERNATESCU, BUCURESTI
STR. POPA NAN, No. 181

Ne bántsd a gyermeket!

Cikksorozat a szigorú nevelésről

Írta: Dr. Kahána Ernő

III.

A szigorúan nevelt gyermekek három típusa a gyakorlati életben — A „rossz” gyermeket úgynevezik, mint olajat önteni a tűzre. A negyedik típus: a kíméletlen törtető

Megismertük az eddigiekben a szigorúan nevelt gyermekek három típusát; a dacost, az álnokot és a megfélemlítettet. A gyakorlati életben természetesen a legritkább esetekben találjuk tisztán ezeket a típusokat. hanem többnyire két, vagy három típusnak is kevert vonásait, ugyanazon gyermekben, ugyan azon időben, vagy váltakozva egymásután, keverve ideges tünetekkel is, amelyek, mint láttuk, agyanazzal a jelentőséggel bírnak és ugyanazt a szerepet töltik be, mint a dacos, vagy alacsony jellemvonások. Egy példával érthetőbbé tehetjük ezt: Vegyünk például egy gyermeket, aki azt a szokást vette fel, hogy jóval kisebb, mondjuk másfél éves testvérkéjét bántalmazza. Figyelmeztetések nem használnak, ezek dacára is bántalmazza őt. A dac-vonalán van. A szülők erre a nyomást fokozzák, jó adag verésekkel ériére adják, hogy ez nem szabad. Ez a jelenet többször ismétlődik, míg a gyermek végül — a türelő elől — a második védelmi vonalra vonul vissza: el kezd testvérkéjének nyálánságait ellopni, játékszereit eltörni. Természetesen rájönnek a szülők és magukon kívül vannak. Nem tudják megérteni, hogy ilyen tisztességes szülők gyermeke hogy is képes ilyesmire. És ujult erővel suhognak az üllegek. A családnak a becsületéről van szó, ilyen gonosztevői hajlamokat csirájukban kell elfojtani, stb. És valóban a gyermek abbahagyja úgy a testvérkéje bántalmazását, mint a holmijának az elszedését. A büntetéses nevelés újabb eredménye. Egyszerre csak megbetegszik a gyermek, ágybavizelés lesz. Senki sem sejtí az összefüggést, főleg senki sem tudja, hogy az ő betegsége tulajdonképpen az eredeti dacos magatartását és későbbi »gonosztevői« hajlamait van hivatva pótolni s ugyanezt a szerepet játssza. A gyermek megérkezett a harmadik vonalra.

Ha már most tisztában akarunk lenni azzal, hogy tulajdonképpen mi is ment végbe ennek a gyermeknek a lelkében, úgy az Adler-féle individualpszichológia segítségével a következőket állapíthatjuk meg: Ez a gyermek a szülői házban s a szülők lelkében betöltött hatalmi állását látta kis testvérkéje által veszélyeztetve, akit mint rendesen, a szülők nagyobb gondnal és figyelemmel vettek körül, mint őt, a nagyobbát. Hogy bántalmazta s majd később holmiját elszedegelte, az ráirányuló féltékenységeinek megnyilvánulása volt. Sikerülhetett a bölcs szülőknek a gyermeket annyira megfélemlíteni, hogy ezeket abbahagyja, de nem sikerülhetett a verések segítségével a gyermeket oly módon befolyásolni, hogy az testvérkéjével szemben barátságosabb, jobbindulatu álláspontra helyezkedjék és féltékenységet feladja, holott ugyebár belátható, hogy ez lett volna a ne-

velés igazi célja. Az ellenkezőjét érték el. Ellenséges viszonyba kerültek a gyermekkel, amely a verésekben csak beigazolását látta, hogy a meggyőződésének, hogy a testvérkéje vele szemben megvédelmezik, előnyben részesítik. S ami nem sikerült neki az első és második vonalon, azt elérte »betegsége« révén: a szülők gondját, figyelmét és szeretetét sikerült magára terelnie, visszafoglalta veszélyeztetve érzelt hatalmi pozícióját s ráadásul eddigi elnyomóit saját szolgálatába állította.

A gyakorlati életben ez a harc más formákat is ölthet. Eppen a nagyobb gyermekeknek a dédelgetett kicsiny testvérkével szembeni féltékenysége valóságos gyermeki gonosztevőkre vezethet. Adlernek »Emberismeret« című újonnan megjelent könyvében olvasok egy nyolc éves kis lányról, aki a fent elmondott módon lett kitanítva arra, hogy három éves kis testvérkéjét bántani nem szabad. A faluban — Ausztriában történt — egy nagy patak folyt keresztül, s nagy meddőbe nést, rémületet keltett, midőn rövid idő leforgása alatt egymásután három kis gyermek hulláját húzták ki ebből a patakából, a község bel lakosok gyermekeit. Kitént, hogy ez a nyolc éves kisleány ezeket a gyermekeket, akik körülbelül az ő kis testvérkéjével egyidősek voltak, egyenként kicsalogatta a patakhoz, játszás közben egyszerűen belelökte őket, ahol aztán belefulladtak. A testvérkéje iránti olthatatlan gyűlöletét, akit bántania nem volt szabad, ez a kisleány átvitte más hasonló kora gyermekekre, akiket azután bosszúját kiföltötte.

Kicsiny gyermekeknek eme nagy eltévelyedése éppúgy, mint minden más hibái, amelyekért őket büntetni szokták, a gyermek túlzott hatalmi törekvéseire vezetendők vissza. Azt a hatalmi törekvést szigorú büntetésekkel gyógyítani, amelyek, mint láttuk, éppen a hatalmi törekvés felkorbácsolására alkalmasak, természetesen egyet jelent azzal, mintha olajjal akárnók a tüzet oltani. Hogy ne is beszéljünk azokról az esetekről, ahol a túlzott hatalmi törekvés egyáltalában csak a büntetések hatása alatt lép fel. Lehet egy erkölcsi hibát büntetésekkel elfojtani, de nem lehet azt a lelki beállítottságot, amelyben ez a hiba gyökeredzik, verésekkel megváltoztatni, nem lehet a gyermeket belsőleg, lelkileg megjavítani. Sikerülhet a fenytő neveléssel az emberi közösségbe való beleilleszkedés helyett az emberi közösséggel való harcot a leendő ember életprogramjává tenni és bármely vonalon vegye fel a harcot, minden esetben önző, gyűlölködő és hatalomhóber embert kapunk, aki a közösség számára hasznavehetetlen.

A szigorú nevelésnek ezen az eredmé-

nyén semmit sem változtat az, ha a verések helyett más fenytések, vagy büntetések alkalmaztatnak. Mert nem a veréssel járó fizikai fájdalmak azok, melyek ezt az eredményt létrehozták, hanem a veréssel járó féltelmérzés és még inkább a megalázottság érzése mert ez az, ami a megalázók feletti felülkerekedés vágyát kitermeli s ezzel a lelki fejlődést hibás irányba tereli.

Ez a hibás lelki fejlődés természetesen nem minden esetben ölt olyan nagy méreteket, mint ahogy azt a fenti három típus megrajzolásánál lefestettem, ha minden fenntartás nélkül igaz is marad, hogy veréssel sokkal kevesebb körülmények között gyermeket jobbra, nemesebbé, hasznosabbá tenni nem lehet. Az ártalmak azonban, amelyeket a fenytés okoz, némely kedvezőbb esetben kisebb terjedelműek is lehetnek: az idők folyamán nagy részük kiegyenlítést nyerhet. Hiszen a fejlődés lehetőségei oly sokoldalúak, főleg azonban az emberi természet oly végtelenül rugalmas és teherbíró, hogy ilyen kedvező kiegyenlítődések elég sok esetben létrejöhetnek s ilyenkor valóban azt mondhatjuk, hogy a fenytéses nevelés dacára túrheto emberek lettek. Sőt, nem is olyan ritkán, olyan emberek is kerülnek ki szigorú nevelők kezzei közül, akik a mai társadalmi felfogás szempontjából értékeseknek is mondhatók. Értékeseknek abban az értelemben, hogy kitűnően fel vannak szerelve olyan tulajdonságokkal, melyek segítségével a többi emberekkel szemben ennél több fölényt és előnyt tudnak maguknak biztosítani. Ezekhez a tulajdonságokhoz az ilyen ember éppen a nevelőivel folytatott dacos harcban szerzett gyakorlata révén jut. Stréberek, karrieristák, törtető, pénzzenik, sőt tudományos zenik is kerülhetnek ki így a szigorú kezek alól — a kain-bélyeget azonban valamennyien homlokukon hordják, az önzés, a másokra való tekintetnélküliség és a hatalmi törtetés bélyegét. Ezek a legveszedelmesebb utonállók az igazi testvériség alapján felépítendő új társadalomnak.

Párisban újból leakarják tartóztatni a kommunista képviselőket. A párisi törvényes felhívta a rendőrséget, hogy azt a négy kommunista képviselőt, akiket a parlamenti ülésszak előtt szabadlábra helyeztek, ismét tartóztassák le. A képviselőket azonban sehol sem találják.

A bécsi gyorsvonal karambolja. A prágai bécsi gyorsvonal összeütközött Öberrgerspitz állomáson egy tehervonattal. Több kocsi kicsiklott, a mozdonyvezető súlyosan, két fékező könnyen és a gyorsvonal utasai közül tizen-négyen könnyebben megsebesültek.

A hóiharok miatt veszély fenyegeti London élelmezését

Mindenfelől katasztrófális időjárásról érkezett jelentés

Naponta újabb és újabb hírek jönnek amelyek mind a szigorú téli idő következményeiről számolnak be. Hosszu évek óta nem volt ilyen zord időjárás, amely sok kárt és katasztrófát idézett elő.

Hamburgból azt jelentik, hogy a Triz, valamint a Nerdstrand-szigetek teljesen befagytak. Egy szénszállító hajó, amely a szigetek felé igyekezett, rakományával, szintén befagyott a tengerbe.

Londonban olyan nagy hó van, hogy betemette az országutakat s eltorlaszolta a közeli falvakat. Egyik-másik helyen három, sőt hat méteres hó van. Több falut, mivel megközelíteni másként nem lehet, repülőgépről élelmeznek. Igen sok háziállat fagyott

meg. A helyi vonatok hó alatt állnak. A nagy hóiharok miatt London élelmezése is veszélyben van. Az üzleteket megostromolták. A batyuzás a háború legkeservesebb korszakára emlékeztet.

Pozsonyban a hatalmas jégtorlaszokat ekrazittal rombolják a Dunán. A sűrű robbantások azonban kevés eredménnyel járnak.

Budapestről az a jelentés érkezett, hogy a hófúvásért néhány állomás megközelíthetetlen. A hókotrók munkája eredménytelen, mert a lezuduló hótömegek újra behavaznak mindent.

Japánban a hóiharok hatalmas károkat okoznak. A hajók mindenünnen vészjeleket adnak le.

Nagyváradon nem szabad közhirrre tenni a tóratemetések időpontját

Figyelmeztetést kaptak a kereskedők, hogy nem zárhatják le üzleteiket

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A diákrombolások két halottját már eltemették Nagyváradon. Schwartz Márton és Barna Jenő főúti kereskedők a halálos áldozatok. Mind a két meg szívbaes ember volt s a szívük ölte meg őket a kiállott izgalmak folytán. Schwartz Márton a rémes éjszakán bent tartózkodott üzletében lezárt redőnyök mögött, amint kirakatai és cégtáblája csörögve hulltak a hatalmas bunkócsapások alatt...

A nagyvárad-i izraelita hitközségek december 29-re írták ki az általános és minden zsidóra kötelező böjtnapot s ugyan- csak erre a csütörtök délelőtti gyászköszegélyt hívtak össze. A lapokból azonban kihúzták, hogy ennek a két közgyűlésnek gyászjellege van és szigorú intézkedéseket fogantatottak január 3-ára is.

Tegnap délelőtt a prefekturára idézték a zsidó egyházak főpapjait és világi vezetőit és tudomásukra hozták, hogy nem publikálhatják a tóratemetés időpontját.

Nem szabad közzétenni az ujságokban, hogy január 3-án lesz a tóratemetés napja, de nem szabad a temetést arra az órára sem elrendelni, ahogy azt a zsidó hitközségek előre tervezték.

A hitközségek megkapták a rendelkezést, hogy a temetésnek 1 órától 3 óráig kell (bővebben) meg történniük, az alatt az idő alatt,

amíg az üzletek úgy is zárva vannak.

Egyben intem hangzott el, hogy a kereskedők ne is próbáljanak tovább zárva tartani, amint rendes hétköznapi szokat. A legfelh borított azonban mégis csak az, hogy úgy próbálják megakadályozni, hogy hatalmasabb tömeg vegyen részt a gyászszeriartásokon, és kísérje a temetőig a kocsiakat, hogy eltiltót minden erre vonatkozó hírnek a közöshirrre vételét. Hogy azonban a közönség mégis tudomást szerezzen ezekről a szomorú aktusokról, amelyeket a vallás parancsai írnak elő, a temetésre vonatkozó híreket szájról-szájra adják a kisebb lakosság körében.

Igy tehát valószínű, hogy mégsem sikerül megakadályozni azt, hogy Nagyvárad közönsége méltóképpen adjon nyilvánítást gyászának, felhabrodásának és fájdalmának akkor, amikor meggyalázott évszázados szentkönyveit odaemeli halottai közé.

Hogy ezek a külföld felé való szépitések milyen hiábavalók, arra eéggé tükröképet nyújt több olyan levél, amelyet nagyvárad-i szülők idegenben tanuló diákjaiktól kaptak. Ezekből kitűnik, hogy Lyonban, Rouenben s más francia egyetemi városokban a diákszövetségek kizárták a romániai diákokat. Természetesen a francia diákszövetségek nem tudtak disztigálni és a kizártak között szerepelnek az erdélyi zsidó és magyar egyetemi hallgatók is, akik újra való felvételüket kérték érthető megindoklással.

A Semmitőszék döntése ellenére is tovább kavarodik a máramarosi erdőper

Maniuek azzal vádolják Stelian Popescu igazságügyminisztert, hogy a közbirtokosság ellen Grödelék javára manipulált

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok több alkalommal behatóan foglalkozott a felső- és középvísi közbirtokosság ama perével, melyet több ezer holdas erdőbirtoka ügyében Európa legnagyobb faüzemével, a báró Grödel-céggel folytatott s amelynek a legutolsó jogi állomása a bukaresti Semmitőszék ítélte volt, mely a közbirtokossággal szemben a Grödel-cégnek adott igazat. Az utolsó bírói fórum ez ítélete alapján azt lehetett hinni, hogy hatvan év óta húzódozó, sa bíróságokon kívül a magyar kormány s a Consiliul Dirigent is több ízben foglalkoztató hatalmas per aktái végleg le vannak zárva, s mint a Brassói Lapok máramarosi tudósítója pár héttel ezelőtt, az ítélet kihirdetése után kifejezte, megkezdődik az óriási kitermelő munka s az egész vidék számára új és jelentős kereseti források nyílnak meg. Most azonban bukaresti munkatársunk azt jelenti, hogy a máramarosi monstré-per, mely másfélmilliárd lej értékű és 24 ezer hold kiterjedésű erdő bir-

tokjogáért folyt, a Semmitőszék megváltoztatnátlan ítélete ellenére tovább nullamzik és kavarog, de most már a politika területén, ahol nem kisebb ember, mint Maniu Gyula lépett sorompóba. A nemzetipárti vezére aki sok fájdalommal és sok undorral lépett a szőszékre ez ügyben, Stelian Popescu igazságügyminiszter szerepét világította meg felszólalásában, s nem kisebb vádat konstruált meg, mint azt, hogy a jó részt román parasztokból álló közbirtokosság rovására olyan intézkedéseket tett és támogatott, melyek sérelmesek a közérdekre.

Maniuek vádja a történelmi előzmények alapján jut el Stelian Popescu igazságügyminiszter gyanúba vett szerepéhez. A közbirtokosság ezelőtt 51 évvel pert indított a Grödel cég ellen, felsővísi erdővásárlásai miatt, s míg a magyar bíróságok többször ítéletet hoztak, melyeket felsőbb fokon mindig megsemmisítettek, a magyar kormány felfüggesztette a per tárgyalását, mert szerinte, alkalmas lett volna a szegény töme-

TESTA

Gyógyít:

Fejfájást - Migrént - Idegfájdalmakat - Fogfájást - Hűlést - Spanyolnáthát - Nyílalást

Gyógyszertárakban

és drogériákban.

2/60 H.

gek izgatására és elkeserítésére. A Consiliul dirigent is fenntartotta a magyar kormány e határozatát s kimondta, hogy az összes már lefolyt közbirtokossági és az urbéri törvénnyel összefüggő pereket revízió alá kell venni. Cudalbu, az Averescu-kormány igazságügyminisztere azonban a folytatott pereket szintén felfüggesztette s most már, a vád szerint, a Grödel-cégnek az volt az érdeke, hogy Stelian Popescu, a liberális párt minisztere, engedjen szabadfolyást a pernek. Idevonatkozó kérvényét a cég, mint a vád állítja,

október 27-én adta be a földművelésügyi miniszteriumon keresztül az igazságügyminiszter elnöke és másnap, október 28-án már kedvezően el volt intézve.

Valamivel később, nov. 9-én a közbirtokosság is adott be kérvényt a saját érdekében, de ezt a vád szerint csak december 7-én intézte el — a közbirtokosságra kedvező felfüggesztési határozattal, — de akkor, mikor már

december 2-án a Semmitőszék meghozta ítéletét a Grödel-cég javára.

Az az éles és heves szemrenányás, melyet Maniu ez ügyben az igazságügyminiszternek tett, s amelyért Stelian Popescu perbefogással fenyegette meg a nemzetipárti vezérét, az ügy további komplikációját jelenti, mely elé nemcsak az érdekeltek, hanem az egész közvélemény érthető érdeklődéssel tekint.

Január elején gazdasági tárgyalások indulnak Ausztria és Magyarország, Ausztria és Jugoszlávia között. Prágában szintén előkészítik a Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés anyagát.

Tűz egy nyolcemeletes áruházban. New Yorkban egy nyolcemeletes áruházban hirtelen tűz ütött ki. A robbanásra több emelet beomlott, a légnyomás hetven tüzoltót a földre seprő. A romok Brodway hosszában az uccára repültek. Két halottja van a tüzeseknek s a kár egy millió dollár.

Újabb eljárás indul Veér Imre ellen. Budapestről jelentik: A két évi államfogházra ítelt Veér Imre ellen újabb eljárást formak indítani. Veér, aki sokáig élt emigrációban, önként jelentkezett Budapestre, hogy államellenes bűneiért vezekeljen. A napokban a fogházörnek leveleket adott át, hogy csempéssze ki a fogházból. A fogházör a leveleket a fogház igazgatónak adta át. Így szereztek tudomást arról, hogy Veér Imre újabb összeesküvéseket akar szerezni, hogy a megszünt köztársasági pártot újra feltámassza.

Színházat szervez Vilmos császár. Az ex német császár állítólag színházat szervez Doornban, ahol klasszikus előadásokat tartanak. Elsősorban Reinhardtot hívják meg vendégszereplésre.

Még mindig homály fed! Zabolin képviselő tragédiáját. Megemlékeztünk arról, hogy Kassa környékén Zabolin csehszlovák képviselőt egy vadászat után halva találták. Még mindig nem sikerült megállapítani, hogy szerencsétlenség vagy bűntudat áldozata lett-e. Letartóztatták a képviselő testvérét Kornay Ferencet, akivel együtt indult vadászatra. Kornay nem tud alibit igazolni.

Néhány milliót kapnak csak az erdélyi rombolások károsultjai

Ujabb szankciókat ígér a kormány — Katonák a bíróság előtt

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Ma délelőtt a kormány egyik vezető tagja kihallgatáson fogadta a Brassói Lapok munkatársát, a fának részletesen nyilatkozott az erdélyi rombolások károsultjainak igényproblémáival. A miniszter nyilatkozata annál fontosabb, mivel úgy ellenzéki körökben, mint a károsultak között igen kedvezőlen vélemény alakult ki a kormány szankcionálási ígéreteivel kapcsolatban, s általában hangsúlyozzák hogy a kormány távoiról sem váltja be a diákkongresszus után oly bőven osztogatott kárpótlási bonjait.

— A kártalanítási összegek kifizetése közvettlenül újév után fog megkezdődni azon listák alapján, melyeket a hivatalos vizsgálóbizottságok állítottak össze, — mondotta többek között Duca — Az egyes tételek kifizetése és a kincstár utalása alapján az illetékes adóhivatalok eszközölk. Reméljük, hogy néhány nap alatt lepergetjük az egész eljárást.

— Miután Erdélyben óriási károkat

tartanak számon, a kártalanítási összeg nyilvánvalóan több százmillió lej lesz?

— Dehogyan. Szó sincs ilyen hatalmas összegről. Legfeljebb néhány millió lejről beszélhetünk.

— A közvéleményt nem igen elégitették ki azok a szankciók, melyeket a kormány eddig a rombolások bűnöseivel szemben alkalmazott...

— A vizsgálat még nem ért véget, s újabb intézkedések következnek. Közelebbről több katonát kerül hadbíróvá, akik a szemtanú eseményekkel kapcsolatban felősséggel tartoznak.

A belügyminiszter nyilatkozata mutatja azt, hogy a károsultak csak részleges kárpótlást fognak kapni, mert hiszen néhány millióból a szenvedett kárnak csak elenyésző része fedezhető. S valószínűnek látszik az is, hogy egy-két diák elítélésével a kormány lezárta a nagyváradi és kolozsvári rombolások bünygi oldalát. Semmiesetre sem vigasztaló helyzet a jövőre nézve.

a két megye között napirenden voltak és a helyzet állandóan élesedett.

Szatmármegyének, miután itt még megfelelő helyisége nincsen — teljes levéltára is ott maradt a nagyvárolyi megyeházán. Eltekintve a levéltár történelmi értékét, de a megyére vonatkozó minden irat és akta a levéltárban van letéve.

Most azután arról érkezett hír, hogy a zilahi prefektus rendelkezésére a levéltárhoz is hozzányultak.

Ghetie László szatmármegyei prefektus a hír vétele után nyomban Nagykárolyba utazott, ott vizsgálatot tartott és a legnagyobb megelégedéssel konstataulta, hogy a levéltár vasajtájának zárján hivatalos pecsét van, mégpedig Szilágymegye prefektusi hivatalának pecsétje. A lefolytatott kihallgatások és a vizsgálat adataiból kitűnt, hogy a zilahi prefektus alkulcsal fölnyitotta Szatmármegye levéltárának ajtaját, közveivel különféle dolgokat kivittett onnan, majd saját hivatalos pecsétjével lepecsételte a levéltár ajtaját úgy, hogy ma Szatmármegye hivatalos személyei nem tudnak bejutni a vármegye levéltárába, ha csak föl nem törik a szilágymegyei prefektus pecsétjét.

A megállapítások után Ghetie László szatmármegyei prefektus, nyomban jelentést tett távirati úton a zilahi prefektus újabb jogtalan cselekedetéről a belügyminiszternek, de bejelentette Szatmármegye állandó választmányának is. Az állandó választmány elhatározta, hogy bünvádi följelentést tesz a zilahi prefektus ellen a belügyminiszter pedig táviratban értesítette a szatmári prefektust, hogy a legközelebbi időn belül leküld egy miniszteri vezérigazgatót a két vármegye között kitört konfliktus megvizsgálására és a Szatmármegyét ért sérelmek repalására.

Ernyei Árpád viselt dolgai a mezőgazdasági kamara előtt

A bíróság elé állítják a kamara kormánybiztosát

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A brassói mezőgazdasági kamará tegnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését a megyeház üléstermében Hamza eszperes elnöklése alatt. Felolvasták a vetések állásáról szóló jelentést, majd az állatvásárlási bizottság jelentette, hogy sertések bevásárlásánál akadt olyan sertés is, amely 50.000 lejbe került. Az adminisztrációs költségek ugyanis 550.000 lejt tettek ki.

Az Ernyei-eset

A napirendnek egy fontos pontja került ezután tárgyalás alá: Ernyei Árpádnak, a brassói mezőgazdasági kamara kormánybiztosának visszaélései, amelyekről annak idején a Brassói Lapok részletesen beszámolt.

Elsőnek dr. Crisan Zakariás volt háromszéki prefektus áll szólsra s olvasta fel a jelentést, amely elmondja, hogy Ernyei Árpád bejárta a vármegye községeit s ott minden gazdától, azon a címen, hogy vetőmagvakat küld nekik, 1400—2000 lejt vett fel kiszállási díj címen. Vetőmagot azonban nem adott.

Crisan felszólalása után Hamza elnök felolvasta az igazgatósági ülésen felvett jegyzőkönyvet, amelyből kiderült, hogy Ernyeit felősségre vonták viselt dolgaiért, de Ernyei kijelentette, hogy a vádakból egy betű sem igaz, s mindenért egész vagyonával fe-

felősséget vállal. Elmondja tovább a jegyzőkönyv, hogy Ernyei az ősz folyamán jelentkezett azzal, hogy a földművelésügyi miniszter az ő számára harmincezer lejt utalt ki abból a célból, hogy menjen a községekbe vetőmagot árulni, miután az írásbeli kiutalást még nem kapta meg, kérte, hogy előlegezze neki ezt a pénzt a kamara.

Angelescu kamarai tag: A kiutalást soha, azután se adták ki!

Pál Lajos (Tekerőpatak) bejelenti, hogy összegyűjtötte Ernyei ellen a terfelő adatokat, amelyből kiderült, hogy a kormánybiztos tényleg végigjárta a háromszéki községeket, pénzeket vett fel és ezekről nyugtát is adott Pál indítványozza, hogy Ernyei ellen

indítsák meg a bünvádi eljárást.

Roman Viktor (Sepsiszentgyörgy) hangoztatja, hogy erőlyesen kell fellépni Ernyei ellen, mert az ügyben a kamara egész tekintélye kockán forog.

Barabás Lajos dr. gyergyószentmiklósi ügyvéd azt a panaszit terjeszti elő, hogy Ernyei a favállalatokhoz is ellátogat és azoknak is súlyos károkat okoz. Ezekben az ügyekben a favállalatok megtették ellenő a feljelentést, azonban kéri még, hogy Ernyei cselekedeteiről tegyenek részletes jelentést a miniszternek.

Esetek, amelyek csak nálunk történhetnek meg

Szatmár és Szilágymegye harc a nagyvárolyi vármegyháza épületéért

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szatmármegye székhelyéért évtizedek óta óriási harc folyt és ebben a versengésben Szatmár városa mindenkor magának vindikálta a jogot, hogy Szatmármegye székhelye legyen.

Az impérium átvétele után a megyeszékhely kérdése ismét felszínre került és a kormány most már radikálisan oldotta meg a dolgot és Szatmármegye székhelyének Szatmár városát tette meg. Az összes megyei hivatalok, a prefekturával az élén beköltözött Szatmárra és itt egyelőre szükség hivatalokba helyezkedtek el. Ide került a pénzügyszegatóság, a postaigazgatóság és minden olyan közhivatal, amely ezelőtt Nagykárolyban székel.

A diszes gyönyörű nagyvárolyi vármegyháza épülete árván, lakatlanul maradt. Időközben Nagykárolyt közigazgatásilag elcsatolták Szatmármegyétől és Szilagy-

megyéhez került. És ettől a perctől fogva megindult a harc a két megye között a nagyvárolyi vármegyháza épületének birtoklásáért. Szatmármegye közönsége, mint akinek nevén az épület telekkönyvezve van a magáénak vallja a megyeházát, míg Szilágymegye az új reláció következtében szintén ráterítte a kezét és tulajdonába vette.

Ettől a perctől kezdve nagyon érdekes helyzet állott elő. Szilágymegye prefektusa — Szatmármegye még ott levő dolgait kidobatta az ablakokat leszedette az épületről és általában olyan intézkedéseket fogantatott, amelyek teljes egészében kimerítik a birtokháború és marán akasztás káromát.

Ezek miatt a sérelmek miatt Szatmármegye nagy a belügyminiszteriumban, mint az ügyészégnél, feljelentette Szilágymegyét, illetve annak fejét a zilahi prefektust.

Ezek és hasonló természetű konfliktusok

Minden előfizetőnek

joga van havonként egy tizszavas

ingyen apróhirdetésre

a „Brassói Lapok”-ban.

Saját érdekében cselekszik, ha az alábbi szelvényt kivágja, félreteszi és ha január hónap folyamán hirdetni akar valamit, úgy ezt a szelvényt kitöltve küldje be a kiadóhivatalhoz.

Ha azonban a szelvényt elveszti, azért a hirdetés ingyenes lekölésére vonatkozó joga érvényes és a hirdetését akár személyesen akár pedig levelezőlap útján is leadhatja.

Közelebbi feltételek a lap utolsó oldalán, az „Apróhirdetések” rovat elején megteudhatók.

(Kivágni és megőrizni!)

1928. január havi

ingyen — apróhirdetési szelvény

a „Brassói Lapok” előfizetői számára.

A feladás köte:						
Az előfizető neve:						
Lakhelye:						
A közlendő hirdetés szövege: (minden kötetbe egy szövegbe!)						

Ez a szelvény másra át nem ruházható!

Minden időközön túl bőjtnappal gyászolja a világ zsidósága a templomrombolásokat

A nagyváradi gyásközgyűlések, amelyekről nem irhattak egy szót sem a váradi lapok

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ott hasábon keresztül fehér foltot jelentek meg a nagyváradi lapok. A helyi cenzura egyetlen szót sem engedett közölni azokról a közgyűlésekről, amelyeket a nagyváradi orthodox izraelita hitközség és a neologok hívtak össze, hogy a zsidó egyházak ezúttal először foglalkozzanak hivatalosan és a nagy nyilvánosság előtt az őket ért szomorú eseményekről.

A neolog hitközség tagjai déli 12 órakor gyűltek egybe a zsidó lyceum nagy termében. A közgyűlésen dr. Konrád Béla hitközségi elnök elnökölt, aki megnyitó beszédében a következőket mondotta:

— Mélységes megilletődéssel, gyásszal és szomorúsággal szívemben nyitom meg mai közgyűlésünket. Templomunk feldúlva, templomunk szentségei, főretekercsei szét tépve, szétszórva, elhurcolva, azok a főretekercsek, amelyekre áhitattal néztünk, amelyek Isten szent igéjét tartalmazzák. Súlyos bántódás érte a zsidóságot, de vajjon, csak a zsidóságot érte-e? Nem! A templomok lerombolásával önmagukat is lerombolták a bűnösök a vallás, a vallásos életfelfogás ideálját. Oly könyvet tettek semmivé, amely zsidónak, kereszténynek egyaránt szent, az ótestamentumot, amely a keresztény vallásnak is egyik pilére. De a vallásos érzés, az Isten tisztelte, féltelme és szeretete alappillére az állam és társadalom biztonságának és fennállásának, aki ehhez nyúl, az állam alapjait ingatja meg.

Dr. Kecskeméti Lipót a messze földön tisztelt ősz főbbi csukló zokogás közt emelkedett szólásra:

— Ötvenedik évét éri a templomunk, mondotta, és jaj mit kellett most megérnie. Megrontották az ünnepünket, és az örömet helyett most csak a gyász jutott nekünk. De ahogy a zsidó templomot érte a pusztítás, ezzel a zsidó szellemet is érte. 33 éve szolgálom Istent és a törőt és az alatt az idő alatt hétről-hétre imádkoztam Istenhez a házáért, a zsidóságot, a községért és külön a templomért. Még a háború utáni fel fordulástan is úgy éreztem, hogy templom-ért való imádkozás üres forma és csak egy esetet tudtam elképzelni, amelynél a templomot pusztulás érheti: a földrengés.

Arról az érzéséről beszél a főpap, mikor először látta meg a feldúlt templomot, a meggyalázott törőt, a vasbotokkal feltört és állatiasan bemocskolt frigszékelyt.

— Hiszen tudnak gyászolni a zsidó lelkék, szólt a főpap, jól bele tanultak a gyászolásba, az idők jól beleverték a zsidókba a gyász tudományát.

Es most minden zsidó úgy érzi, láthatatlan halott van a házában, halott, akit mindenki gyászol.

Ezután bejelentette a főbbi, hogy a hitközségek életének azt a végzetes napját, vállalja a zsidóság évről-évre gyásznappal bőjttel és külön istentisztelettel. A hetedik és tizedik hónapok között lesznek a váradi gyásznapok minden időközön át, míg Isten kegyelme a zsidóság gyászát és bőjtjét át nem változtatja a boldogság ünnepévé.

Az orthodoxok gyásközgyűlése

Zsufolt volt az orthodox egyházakozság gyásközgyűlése is, amelyen Reich József hitközségi elnök mondott beszédet.

— Szomorú alkalomból hívtam ma össze Önöket, kezdte megnyitó beszédét Reich József hitközségi elnök, — hogy kifejezést adjunk ama mérhetetlen gyásznak, amely hitközségünket és vele együtt vallásunkat érte. Egészen rendkívüli ez az eset, amelyhez hasonló bennünket, hitközségünk több évszázados fennállása óta sem ért. Halasztottuk ezt a közgyűlést, mert az első napok és hetek hangulatát nem tartottuk alkalmasnak, de még a mai napon is elkeseredésünk oly nagy, sebünk oly fájó, hogy tartózkodni kívánok a megtörtént események előadásától. A megtörtént még nőveli a tényeknek különböző helyekről való olyan formában való beállítása, hogy mi, zsidók provokáltunk. Ez elferdítés. Mi nem provokáltunk senkit!

A kormány részéről megtett ígéretekéről beszélt még Reich József, majd átadta a szót Fuchs Benjámin főretekercsnek, aki költői erővel többek között a következőket mondotta:

— Jeremiás próféta siralmait, amelyekben Jeruzsálem pusztulását megjósolta, visszhangoznak megsebzett lelkünkben. A mi nagy ősrünk, Jákob mondotta: Csekélyek vagyunk számban, és ha ellenünk összegyűlnek, levernek, elpusztítják hajlékunkat. Nevetség tárgyává lettünk. Össze csaptak fejünk felett a megalázás hullámai.

Hogyan keletkeznek a milliós vagyonok

Ki ne szeretne gazdag lenni? Ki nem néz föl irigyen a pénz birodalmában élő nagyokra a milliók tulajdonosai felé, akiknek vagyona sokszor legendászerű. Ugy él közöttünk a 80 éves Rockefeller, mint egy kisgyermek. És amíg golfot játszik, különböző mesék keletkeznek róla. Morganról, Henry Fordról és a Rotschildok mondakbá illő gazdagságáról.

Minnyájunkat elfog a vágy, hogy az ő rendkívüli karrierjüket utánazzuk. De hogyan? Hogy kezdtek ezek a milliósok és milliárdosok? Tulajdonképpen keveset tudunk erről. Egy függöny áll előttünk, amelyet ha föllibbentünk: a csupa regényességgel és hihetetlen fantazmagóriákkal teli élet játszódik le lelki szemünk előtt. Egy élet, tele kemény harcokkal, hosszú és fájdalmas csalódásokkal, majd hirtelen fut fel az emberi hatalom legmagasabb polcára.

Libbentsük félre a függönyt! Ezt teszi Morn is az ő „Mint lettek ők nagyok és gazdagok” című könyvében, amely az Ullstein-cég kiadásában most jelent meg.

Meteorszerűen emelkednek föl a Rotschildok, akik legelőször jutnak legendás vagyonhoz. Még látjuk az öreg Meier Amshel Rotschildot, a Rotschild-dinasztia őseit, a frankfurti zsidó negyedben, amint kis textilüzletet és pénzváltóbódétáit kinvítja. Aztán mindent megpróbál, hogy az előkelőkkel, a fejedelmi osztályokkal összeköttetésbe kerüljön. Erzi, hogy itt még nagy üzleteket lehet csinálni. A fejedelmek korszaka után következik a modern állam fölépítése, a Napoleon-idő. Az új államnak pénzre van szüksége és az „öt frankfurti”, az öt Rotschild megszerzi a pénzt. A pápa részére is tudnak kölcsönöket szerezni és gyűjtik a vagyont. De jönnek az unokák. A degenerált örökösök a fáradtak. A milliósok részre oszlanak, a Rotschildok csillaga elhomályosul, a vagyon kevesedik. Még mindig azdagok, de a vezetőnátalmat kénytelenek másoknak átadni.

A pénzüzetek korszaka elmúlt. Következik a nagy föltalálók és fölfedezők ideje. Ipar és forgalom. A vas és acél győzelmével összeesik a Krupp-név. Ma már keveset tudunk arról a nagy harcról, amelyet Krupp

A szépség ápolás egyszerű.

Használja hozzá a bevált Nivea Crème-t, amely a bőrápoló Eucerit-et tartalmazza. — Ennek köszönhető meglepő jótékony hatását. — Vörös foltok és egyéb hibák hamar eltűnnek. Csak

Nivea-Crème

2806 XI.

Alfréd viyolt. Ahogy elvesztette vagyonát, a hogy ezüst masszát elzalogosítani volt kénytelen, hogy munkáit kifizelhessen és ahogy fáradhatatlanul, vas energiával újból és újból elülről kezdte mindent. Az üzleti életben nincs szentimentalitás és patriotizmus. Krupp oda szállítja ágyait, ahol a legjobban megfizetik. Franciaországnak, Oroszországnak, Ausztriának és Poroszországnak. II. Vilmos korszakával, az ő nagy hadi és flottaépítési tervével emelkedik Krupp az igazi magasságba.

1918-ban az örökösök mégis csak morzsákat találnak a nagy vagyonból. A fegyvergyártást beszüntették. Az egész óriási üzemet „békemunkára” kénytelenek beállítani. Energiás barátok és üzletemberek azonban tovább építenek. Fő-cégérük a Krupp-név. Az iparral együtt nő a forgalom. A hajózás. Itt ismét diadalmasan fölemelkedik az ember, aki a Hamburg-Amerika vonalat teremti meg: Albert Ballin. Valamikor kis kíváncsi úgynök, majd hivatalnok és végül a vállalat vezérigazgatója.

A fölfedezések és a föltalálások korszaka különösen két embert lendítenek az aranytenger felszínére: Edisont és Nobelt. Edison nevét valóságos legendakoszorú, bűvös mythosa veszi körül. Már mint 15 éves fiú: érett üzletember. Birtokosa és vezetője egy laboratóriumnak — a vasuti kocsihoz! S aztán jön a táviratozás föltalálása és ezt követi a hatalmas sláger: az izzólámpa. Az összes országokban Edison-társaságok alakulnak. Mint játékszer, következik Edison zseniális föltalálásainak sorában: a gramofon. Ma még mindig egészséges, hetven éves férfi és új robbanóanyagok föltalálásával kísérletezik.

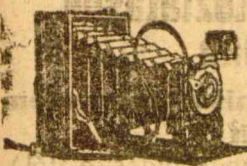
A dinamit föltalálása hozta meg Nobel Alfrédnek a dicsőséget s gazdagságot. Az ő élete is csalódásokkal kezdődött. Az explóziós kísérletek számos áldozattal jártak, míg végre sikerültek. És mint Edisonnál, ebben az esetben is megalakulnak a Nobel-társaságok. Az a tudat azonban, hogy az emberiséget egy rejtetes ajándékkal lepte meg, haláláig kínozza Nobel Alfrédet. Végül is megírta híres végrendeletét az úgynevezett Nobel-díjakról.

Nem szükséges egészen újat föltalálni. Elég valamely föltalált dolgot szerencsésen kamatoztatni. Így vagyunk például az automobilal. Az automobil tette dúsgazdaggá Henry Fordot. Egészen lenn kezdte. Nem ő találta föl az automobilt, csak olcsó autóbilt gyártott és ezzel lehetővé tette, hogy leggyakrabban Amerikában mindenki hozzá jut hat egy autóbilthoz.

Mi volt az angol szappankirály: Leverhulme? Egy kis szatócs. Az ő szappana sem volt jobb, mint másoké. Csak a reklámja. „Sunlight” — napsugár. Ezt a szót iratták a csomagolására. S a reklám beütött. Néhány év leforgása alatt gyárai voltak. Mint dúsgazdag lord halt meg.

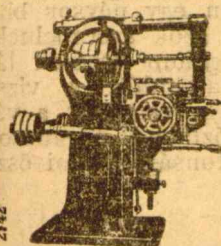
S most következnek a véletlen gazdagai. A fiatal Rockefeller olajjal kereskedik. Aztán csővezetkeket épít, vasutat vásárol és néhány év leforgása alatt az ország minden olajforrása a kezében van. A „Standard Oil” világhatalmasság az olajiparban.

Rockefeller sokat küzdött, de még kesőbb harcokat vívott John Pierpont Morgan. Fiatalsága: fegyverszállítás az amerikai polgárháborúban. S aztán a vasutak. Ez az ő mesterműve. Ami Rockefeller olajban, az Morgan a vasutakban. Az egyik vasutvonal a másik után kerül a kezébe. A vasutak után megvásárolta a Carnegie-féle acélműveket, majd pedig hajóstróztót alapított. S ő lett a Wall-Street diktátora. A wall-streeti kis bankház világhatalom. És fia, John Pierpont junior, ép úgy, mint száz évvel ezelőtt a Rotschildok, államkrisziseket hárít el.

Kérje azonnal képes ábragyártó-képet fényképezőgépekről és kolléktáiról. Erőtel gyári árak. Postai szállítás egész Románia területén. Banktisztviselőknek részletfizetésre. — Politzer Fotoártnak Carol-Wari Alapítvány év 1899. 0220

50.000 lei egy vasmegmunkáló gép

modern, teljesen új, kombinált esztigapadok, fűtőgépek, új és használt excentrikus fűtőcső prések

INGINER

Harry Stein

Ierakatában BUKAREST, Bul. Domnol 3. Telefon 37 51

A Dimineața közli az amerikai bizottság romániai jelentését

Az amerikaiak szenzációs megállapításai a romániai kisebbségek helyzetéről és a zsidóüldözésről

A Dimineața mai száma majdnem oldalas jelentésben számol be annak a különböző vallásfelekezetekből alakult haitagu amerikai bizottságnak a jelentéséről, amely a vallási kisebbségek helyzetének megfigyelésére alakult. A bizottság előjelentése romániai megfigyeléséről most készült el s arról a New York Times szenzációsan beállított cikkben számol be.

Az előjelentésből kiderül, hogy a bizottság delegációja hat héttig tartózkodott Romániában. A delegáció útja a tíz év óta tartó megfigyelés betetőzése volt, s Brown Arthur, a bizottság vezetője hangoztatja, hogy a végleges jelentés akkor fog elkészülni, ha az előjelentést az összes tagok részleteiben is tanulmányozták.

Az előjelentés a többek között a következőket mondja:

A delegáció tagjai megegyeznek abban a véleményben, hogy az antiszemita propaganda, amely felhívta Romániára a figyelmet, vallási és faji gyűlöletből fakadt.

A romániai magyar kisebbség

A romániai magyar kisebbségnek épp úgy joga van követelni mindazokat a jogokat, amelyeket a békeszerződések biztosítanak nekik, mint amennyire a Magyarországon lakó kisebbségek követelik azokat a jogokat és kiváltságokat, amelyeket a civilizált országok elfogadtak. Kellő tanulmányozás után megállapítja a bizottság, hogy e tekintetben bizonyos javulás állott be Romániában, de látni kellett a bizottságnak azt is, hogy

a romániai közvélemény nagy része ellene van annak, hogy a szerződésekben írt minimális jogokat megadják a kisebbségeknek

Az alkotmánytörvényt, amely írásban liberális a kisebbségekkel szemben, a gyakorlatban nem alkalmazzák. A törvényeket nem alkalmazzák minden állampolgárra egyformán, s nem gondolják meg az illetékesek, hogy a kisebbségek lojalitását nem lehet kimerőszakolni. Romániának arra irányuló próbálkozásai, hogy a kisebbségek erőszakos romanizálásával s a kisebbségi iskolák lassú kipusztításával el fogja idegeníteni külföldi barátait s megvonják tőle bizalmukat.

Az iskolapolitika

Románia akkor kerülhet kedvező megvilágításba a világ szeme előtt, ha megengedi a kisebbségeknek, hogy iskoláikban a saját történelmüket ép úgy taníthassák, mint a román nyelvet. Az iskolák ellenőrzését le kell szállítani s legfőbbjé arra szorítkozni, hogy az iskolákban irredentizmus ne kapjon lábra. A katolikus, presbiteriánus, luteránus, unitárius és zsidó intézeteket, amelyek közül igen sok 100–200 éve áll fenn nyereségnek, és nem nemzeti veszedelemnek kell tekinteni. S külön fel kell említeni azt, hogy a létrejött megállapodás ellenére még nem ad-

ták meg a kisebbségeknek a megígért állampolgárságot.

Az antiszemita kampány

A bizottság romániai tartózkodása idején megállapította, hogy a zsidó állampolgárok megfélemlítésére brutális kampányt vezetnek. S bár a bizottságra nagy hatással volt, a román nép szeretetreméltósága és szorgalma, főképp a falvakban, s rokonszenvesen fogadta Romániának azt a törekvését, hogy a világ előhaladott nemzetei között foglaljon helyet, mégis nagyon sajnálatosnak tartja, hogy engedélyezte a Keresztény Védő Liga valamint a Keresztény Diákok Egyesületének a megalakulását. Mert ezeknek az egyesületeknek a céljai és kiadványai

A kolozsvári zsidók nem temetik el kegy-szereiket, mert a kormány betiltotta a gyászmenet felvonulását

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári zsidó hitközségek vezetői tegnap táviratot kaptak a minisztériumból, mely szerint a kegyszerek eltemetése alkalmával tilos minden gyászmenet és a hívőknek csak a temetőben szabad gyülekezniük. A hitközségek e rendelet után elhatározták, hogy a megszentelt területen egyházi kegyszerek eltemetését elhalasztják olyan időre, amikor az egyházi törvények előírása szerint végezhetik el a gyászszertartást.

Az egyházközségek értesülésünk szerint

Téli szezon Svájcban!!!

Cademario

gyönyörű fekvés
Luganótól északra

Az ideális napos tartózkodási hely

télen nap

Napfürdők a szabadban. Prospektusokat küld: az Igazgatóság.

SILS

Ober-Engadiu
Napkurák és téli sport

szégyene a civilizációnak, inzultálja a keresztény nevet s piszkot jelent Románia szép nevén.

Felhívjuk Romániát arra — mondja a jelentés, — a keresztény név nevében, hogy vessen el magától minden antiszemitizmust, minden gyűlöletet más fajok iránt. Nem hangsúlyoztatjuk eléggé annak veszedelmes voltát, ha állandó agitáció folyik a nem román nemzetiségű román állampolgárok ellen.

a temetéssel nem demonstrálni akartak, hanem csak az előírás szerint temetni, a kormány azonban ezt sem akarja engedélyezni arra való hivatkozással, hogy ezzel esetleg ismét provokációt idéznének elő.

A temetés helyett január harmadikán 7 órakor istentisztelet lesz, tíz órákor gyászgyűlés, melyen Eisler Mátyás főrabbi és Fischer József elnök fognak beszélni. Az orthodox egyházközség szintén ilyen módon fog gyászolni.

Argetoianu védi a diákokat

De szükség esetén hajlandó a gépfegyvereket is igénybevenni

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az osztrák fővárosban tartózkodó Argetoianu földművelésügyi miniszter a Neue Freie Presseben ismerteti a nagyváradi eseményeket. Bizonyos — mondja — hogy súlyos szabálytalanságok történtek, amelyekért nemcsak a diákok felelősek. Tudni kell, hogy a háború utáni diákság keverék, amelynek megrostálásához most fogott nozza a román kormány. A diákok között sokan vannak, akiknek semmi köze az egyetemhez, ezek a lelős értelmi szerzői a pusztításoknak. A mozgalom a kormány számára meglepetés volt, de megtörtént minden intézkedés, hogy hasonló esetek elő ne fordulhassanak. Szükség esetén nem fog a román kormány habozni, ha gépfegyvereket kell is igénybevenni.

A mülábu macska

A Newyork melletti Atlantic City nevű fürdőhely legérdekesebb látványosságát vesztette el: a világ egyetlen macskáját, amelyiknek mülába volt. Az Atlantic City hírneves kandurja, amelyet Nathaniel-nek hívtak, két éven át fából és kausukból készült szabályos mülábat hordott, miután egy baleset következtében amputálás folytán mellő lábát elvesztette. Nathaniel tulajdonosnője: Miss Jenny C. Bartelman ugyanis, aki négylábú kedvence életét meg akarta menteni, elhatározta, hogy Nathanielnek egy ügyes orvossal mülábat készített, amit már egy ízben Londonban, egy kutya amputálása esetében sikeresen alkalmaztak. Nathaniel egészen hozzászokott a faláb használatához, s dacára mülábatának, épp oly buzgóan fogdosta az egereket, mint azelőtt. A falábú kandur egész Amerikában népszerű volt és az Újvilág szenzációi közé tartozott.

Bukarestben vizsgálják

a kolozsvári ipariskola igazgatójának ügyeit

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mintegy két hónappal ezelőtt megírtuk, hogy a helybeli felsőipariskola tanulói sztrájkba léptek az iskola igazgatója, Mihailescu György brutális viselkedése miatt. A hatóságoknak sikerült a sztrájkot két nap múlva lecseregni. A tanügyi hatóságok jelentést tettek a bukaresti felettes hatóságoknál a botrányos esetről és kérték, hogy indítsanak vizsgálatot az ügyben. Közben megállapították, hogy a diákság fellépése jogos volt. Nemsokára ezután egyéb különböző visszaélések miatt Mihailescut felfüggesztették és Traján Dragost nevezték ki ideiglenes igazgatóvá.

A régi igazgató a tanuk vallomása szerint brutálisan verte a tanulókat, akik emiatt módfelett felháborodtak. Decemberben megtette azt, hogy egy Marinescu János nevű diákot éjnek idején az internátusból kitekelt az utcára. A bukaresti vizsgálat eredményét a város nagy érdeklődéssel várja.

Tömeges le'artóztatások Elzászban

Elfogták az autonomista mozgalom vezetőit

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elzászi autonomista mozgalom vezetőinél a napokban házkutatást tartottak, amelyek eredményeként tömeges letartóztatások történtek. Ma a szülőföldön tízenhárom vezető fogták le, azonban ez a szám még növekedni fog. A letartóztatások során egy névsor birtokába jutottak, amelyen azok szerepelnek, akik az autonomista mozgalom vezéreit támogatásuktól megvédeni hajlandók. A vizsgálóbíró az összes vezetőket, valamint a választmányt az ellen letartóztatási parancsot bocsátott ki az állam biztonsága elleni összeesküvés címén.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re es tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktárak.

Wüsendorfer, Stengl,
Birt, Hoffmann

zongora és pianinó

gyárak képviselője. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Metropol épületében

kávéház, étterem, kitűnő magyar konyha. Ebéd, vacsora abona. Olcsó ételek. Tiszteviselőknek étlap után husz száza'ék engedmény.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetése vonatkozó üzenetével az első oldalon, a
lap fején olvashatók.

Hirdetéseket vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományságnak
utján is feladhatók.

A *gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felolsszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

Budapesti szerkesztő: Radnay Oszkár.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. ker. Baross-utca 43. IV. e.

Ausztria: Szerkesztőség: „Wiener Auslandskorrespondenz”,
Wien, II. Taborstrasse 7. Telefon: 40-3-22. Ki-
adóhivatal és olvasdierem: Österr. Anzeigen-Ges. A.-G.,
Wien, I. Wülfpreimarkt 1. Telefon: Serie 62-6-95. Fió-
kokkal a vidéki városokban.

**A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 40
coras, Csehszlovákiában 1 cK, Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 20 fillér, Franciaor-
szágban 1 frank, egybeült 6 lej értékű valuta.**

Tisztelt Polgártárs!

Ha valaki tudja, úgy mi teljesen tisztá-
ban vagyunk azzal, hogy miként harcolsz az
élettel az életért. Mi, akik hivatásszerűen és
szünetnélküli aktivitással figyeljük azt a gi-
gászi harcot, amelyet a gondregimenttel
folytat, jól tudjuk, hogy ezer és ezer tör-
vényes és törvénytelen teher nyom és keser-
ves nehézségek között vegetálsz. Jól ismer-
jük a kisebbségi sors ezer gyötrelmét és
szenvéseit. Jól tudjuk a végtelen fájdalmak
és keserőségek egész rettenetes sorozatát, hi-
szen napról-napra mi vagyunk azok, akik föl-
sírjuk és fölördítjük a mindnyájunk közös
fájdalmát.

És mégis, mi is egy új teher, vállalását
kérjük tőled. Azt, hogy fizess elő a Brassói
Lapokra. Felemelt fejjel és büszkén merjük
ezt kérni annak a tudatában, hogy mi ezért
komoly ellenértéket adunk, hogy éppen a
szörnyű viszonyok között szükség van ránk
arra a misszióra, amit betöltünk önfeláldozó
áldozatkészséggel vállalva a harcot minden
elnyomottért és minden igazságért, amely
most ezer sebből vérzik. Mi vagyunk azok,
akik sem elvekért, sem hitért, sem magaból
az új írásból nem csináltunk soha üzletet.
Mi vagyunk azok, akik soha meg nem hátrá-
lunk a kötelességteljesítés elől, még akkor
sem, ha saját érdekeinknek ártunk vele. Tud-
juk, hogy a vállalt feladatot csak úgy tölt-
hetjük be, ha senki másról nem függünk, csak
az olvasó közönségtől, a magyar olvasók
filléreitől.

Azért merjük bátran kérni minden be-
csületes magyar ember támogatását még az
adott körülmények között is. Nem vagyunk
egy csoportnak, egy pártnak, vagy osztálynak
a lapja. A dolgozni és élni akaró ma-
gyarságnak tiszta és bátor szavú organuma vol-
tunk, vagyunk és akarunk lenni a jövőben is.

Újév kezdődik. Fizessen elő a Brassói
Lapokra.

Si, ródi, korcsolya Gellernél
Kolostor-utca 30

Lindberg tovább repült. Lindberg, aki
Guatamalában leszállt, tovább repült a San-
Salvadori Belizbe.

A Licev gyermekek még mindig a bol-
gár konzulátuson vannak. Licev volt bolgár
konzul gyermekei még mindig a budapesti
bolgár konzulátuson vannak, ahová apjuk
szöktette őket. Licevnek kétségbeesetten el-
határozta, hogy Szilárd Jánosnéval a gyer-
mekeket keresztanyjával együtt el nem moz-
dul a konzulátus elől, amíg gyermekeit vissza
nem kapja, ha kell, hetekig őt áll. Licevnek
ügyvédje táviratozott a bolgár miniszterel-
nökséghez, de válasz még nem jött.

Fényesen sikerült katolikus est
Kisjenőn. A kisjenői római kath. tanács
Boros Károly tanító vezetésével rómpá-
san sikerült estélyt rendezett karácsony
másodnapján az Iparos Otthon nagyter-
mében. Az estély programja könnyekig
megható szép karácsonyi meséből állott.
Kimagasló része volt az estélynek a törpe
és nimfa tánc, melynek bemutatásával
Molnár Lujzika urilány fáradozott.

Közvetítőnek kérte fel Japánt a szovjet.
Tokiói jelentés szerint az orosz ügyvivő fel-
kereste a japán külügyminiszter helyette-
sét, hogy vállalja el a közvetítő szerepét a
szovjet és Dél-Kína közötti konfliktusban.
Hir szerint az angol nagykövet viszont arra
kérte a japán kormányt, hogy ne avatkozzék
a dologba.

Chk-sorozat Vilmos császár trónfosztá-
sáról. Berlinben a Frankfurter Zeitung cik-
k-sorozatában Vilmos császár trónfosztá-
sának körülményeit. Kuriózumnak meg-
említi, hogy amikor bizonyossá vált az, hogy
a győztes hatalmak Vilmos császár kiszol-
gáltatását fogják követelni, György angol ki-
rály bizalmasan megkérte Vilma holland ki-
rálynőt, hogy Hollandiában ajánljon fel me-
nedékhelyet Vilmos császárnak. Vilma király
nő főhadsegéde útján ezt meg is tette, amit
a császár elfogadott.

Újévi üdvözlés megváltás a buka-
restli magyar egyetemi hallgatók javára.
Felhívást intéztünk Románia magyarjait-
hoz, hogy a divatos újévi üdvözlések költ-
ségit áldozzák a bukarsti magyar egye-
temi hallgatók segélyalapjára. Felhívá-
sunk még nem juthatott el minden felé és
így még annak eredménye nem igen mu-
tatkozik, reméljük azonban, hogy rövide-
sen megindul a megváltások áradata és
tetemes összeget fog juttatni Bukarest-
ben nehéz sorsú küzködő derék magyar
egyetemi hallgatóink segélyezésére. Mai
napon e célra Leitinger József vezérigaz-
gató 200 lejt küldött. Ezzel eddig hozzánk
befolyt 700 lejt.

A rossz bor is jóvá vedlik;
Ha MATILD vizzel keverik!

Hóvihában pusztult el egy hideg
szamosi fuvaros. Kolozsvári tudósítónk te-
lefonálta: Kolozsvárott és környékén a
legutóbbi hóviharnak számos áldozata
van. Tegnap Banciu Mihály hidegszamosi
fuvaros szekerén hazafelé tartott, ami-
kor egy domb tetején a heves szélvihar
hátba kapta, lesodorta a kocsit az útról
amely felfordult, s a szél hóval temette be
Banciut ma reggel megfagyva találták meg.

Ezuton kíván összes megrendelői-
nek és ismerőseinek boldog újévet Tóth
Testvérek.

A könyörülő szívekhez. Az újévet
kevés család érte olyan súlyos kör-
ülmények között, mint Székely István és
családja. A családfő katona egy más város-
ban, felesége és három gyermeke Brassóban
(Tótyás-utca 35. sz.) várják a könyörülő szí-
vek további adományait. Együttal köszö-
netüket fejezik ki az eddigi adakozóknak.

A dési kórház. Dési tudósítónk egyik
nemrég cikkében említést tett arról, hogy
a kórházban szennyesen öltözött ápolót lá-
tott, akinek arcát és orrát undorító szifiliti-
kus kelevények mardosták. Most potlólag,
a félreértések elkerülése végett arról érte-
sit, hogy a nevezett a kórházi orvos ren-
delője körül foglalatokodó fiatalember volt
és nem Bandula főápoló, akinek az orrát
egy operáció alkalmával vágták le.

Brassó törvényhatósági város pol-
gármestere. Moga Constantin dr., a város
minden lakosának boldog új évet kíván.

Igy támogatják a kisebbségi váro-
sokban a kisebbségi színházakat! Temes-
várról táviratozzák: A város jövő évi költ-
ségvetése négyszázötvennyolc millió lej. A
csaknem félmilliárdos költségvetés egyetlen
egy banit sem juttat a kisebbségi színhá-
zaknak.

Állandóválasztmány előtt az elbocsá-
tott kolozsvári napidíjasok ügye. Kolozsvár-
ról telefonálta tudósítónk: Ismeretes, hogy
több napidíjas elbocsátását tervezték az újév
elejére. Az állandó bizottság tegnap este gyű-
lést tartott, melynek során a napidíjasok ügye
is szerepelt. A tanács tagjai a gyűlés hatá-
rozatait titkolják, azonban annyi mégis kiszí-
várgott, hogy a felmondottakat egyelőre bi-
zonytalan ideig még szolgálatban tartják. El-
határozták továbbá, hogy január 4-én vá-
rosi közgyűlést tartanak, melynek során meg-
vitadják az Osvada-rezsim alatt elkövetett
nagyaranyu visszaélések ügyét. Ezen a gyűlé-
sen számol be a vizsgálóbizottság a vizsgá-
lat eredményéről. Részt vesz Tarrás Viktor is,
akit a minisztériumból küldöttek le a vizsgá-
lat lefolytatására.

MODERN MOZGO

1928 Jan. 1 és a következő napokon:

„A fehér rahszolganó”,
Csodás társadalmi és kalandordráma 10 nagy
felvonásban. Főszerepekben:

VLADIMIR GAJDAROW és a
GYÖNYÖRŰ LIANE HAYD

**Molnár Ferenc ünneplése
a Ziegfeld Follies
nézőterén**

Newyorkból jelentő tudósítónk: Vá-
ratlan és rendkívül meleg ünneplésben
volt része Molnár Ferencnek december 13-
án este a Ziegfeld Follies nézőterén a
New Amsterdam színházban. Molnár Fe-
renc Gilbert Miller és Marton Sándor tár-
saságában nézte végig az előadást. A re-
vü második részének van egy jelenete, a
hol Eddie Cantor, a híres newyorki szár-
komikus Walker newyorki polgármester-
ről mond szellemes tréfákat és a nevezte-
tes vendégekről beszél, akiket a polgár-
mester fogad. A közönség nagyon hálásan
fogadta a tréfákat, és erősen megtapsolta
kedvencét Eddie Cantor mosolygó arca
egyszerre elkomolyodott, kilépett a szin-
padról egészen a lámpák elé és ezeket
mondotta:

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Ma este nagy vendégük van Önök-
nek. Önök között ott ül Molnár Fe-
renc, a világhíres magyar drámaíró,
aki annyi szép estét szerzett a newyor-
ki közönségnek. Üdvözléjké az azzal a
szeretettel, amit megérdemelt.

A színház reflektora ebben a pillá-
natban arra az ülésre vetődött, ahol Mol-
nár Ferenc ült. A publikum hatalmas,
percekig tartó tapsviharban tört ki. A
színészek besereglettek a színpadra és
lelkesen együtt ünnepelték a közönséggel
nagy vendégüket.

Molnár Ferencnek fel kellett állni és
meghajolva megköszönni a tapsok viha-
rát.

Néhány percnél megszakítás után
Eddie Cantor tovább folytatta mókáit és
a revü színes látványosságai felváltottak
a spontán, váratlan ünnepeletést.

Fáj a feje? Más a baja?

A MATILD víz meggyógyítja!

A római kath. nőegyesület január 3-
án, kedden délután 5 órakor választmányi
ülést tart.

Adományok. Barthos Béla, a brassói
Nérbank részvénytársaság vezérigazgatója,
a Brassói Lapok útján a bukaresti magyar
egyetemi hallgatók segélyalapjára 500 lejt, Ta-
bak Samu a Szépréthy Béla alapítványra
200 lejt adományozott. Az adományokat
rendeltetési helyükre juttatjuk.

Érettségire, középiskolai magánvizs-
szárával is a leggyorsabban készíthető a
ZSOLDOS tanintézet
BUDAPEST, VII. DOHÁNY-U. 84. Telefon: 2491

Fehér gyertyánfa

Rölkök 22 cm. átmérőtől kezdve, ágmentes fe-
hér gyertyánfa hasábokban, kiválasztva, vagon-
tételben, nagyobb mennyiségben

megvételre kerestetik!!!

Georg Wenzel & Bruder
Codlea - Feketehalom
(Brassó-m.)

Kiváló utazási alkalom Amerika, Kanada, Argentína, Brazília, Uruguay ba stb.

a világhíres „Saturnia” és „Vulcania” nevű a világ legnagyobb és leggyorsabb expressz-motor hajóival. — Észak-Amerikába 7 nap, Dél-Amerikába 9 nap az utazás tartama tengeren. — Utiköltség Bukarestől New-Yorkig 100 dollár vízzummal együtt, Dél-Amerikába 21 1/2 angol font. — Vasúti út a határtól a kikötőig csak 48 óra. — Csak 2 határ.

Kimerítő tájékoztatás és prospektussal szolgál:

Cosulich Line

București, Calea Griviței 181., vagy fiókja
COSULICH LINE Temesvár,
Str. I. C. Brătianu 18 az állomással szemben.

Az ideális főnök

A Gépírókisasszonyok Egyesülete az Egyesült Államokban tagjai között egy kérdőívet küldött szét, hogy megállapítsa: milyennek képzelik az alkalmazottak az ideális főnököt. A legtöbb szavazat Mr. Leonardra esett, egy villanygyár elnökére, aki a többi jelölteknel százszor több szavazatot kapott. A választás szerint a legérdemesebb tulajdonságai a következők:

Mindig pontosan érkezik az irodába, de nem veszekszik, ha a gépírókisasszony csak utána érkezik meg.

Telefonbeszélgetéseit saját maga intézi el. Tisztességesen öltözködik s nem szívesen szivarokat.

Nem szifkozódik.

Nem kíván a gépírókisasszonyától, hogy miatta hazudják s nem mondja azt, hogy elment, amikor pedig az irodában tartózkodik.

A hivatalos óra végén sohase veszi észre, hogy még kilenc levelet kell elküldnie. Sohase morog, ha gépírókisasszonya a leveleken némi javításokat eszközöl.

És végül: sohase mérgező, ha nem értették meg.

Természetesen hozzátartozik még az is, hogy az ideális főnök — agglegény legyen.

Tizenhat állam nemzetközi segélyszövetséget kötött

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tizenhat állam megkötötte a nemzetközi segélyszövetséget, amelynek célja segély biztosítása és megszervezése arra az esetre, ha valamelyik országot súlyos elemi csapások érnék és saját erőforrásai elégtelenek volnának a nyomorúság enyhítésére. A tagdíj: Belgium, Bulgária, Finnország, Franciaország, Lengyelország, Németország, Románia, Olaszország, Spanyolország és több amerikai állam léptek be a szövetségbe.

— Nem tudták eladni az állam nyersolajrészesedését. Bukarestből jelentik, hogy most tartottak árverést az államnak 10.000 vagonnyi nyersolajkészletére, amely azt petroleumtermelési adó és állami részesedés fejében illeti meg. Az árverésnek egyelőre nem volt eredménye, mert a kínált árak nagyon alacsonyak voltak. A beérkezett ajánlatok közül az állam csak azokat fogadja el, amelyek az általa megszabott árszínvonalnak megfelelőnek, vagy azt meghaladják, — egyébként azonban bizottságot küldtek ki a nyersolajpiaci helyzet tanulmányozására.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Vakmerő rablás Berlinben

Berlinből jelentik: A nyugati városnyegyében a Mercedes irógépgyárat álarcos banditák hatoltak be.

A gyárban ebéddid ölében, csak egy gépíró kisasszony tartózkodott. A banditák leölték a gépírókisasszonyt, feltörték a pénzszekrényt és minden pénzt és értékpapírt elvittek. A rablás után benzinnel leöntötték a butókat és aztán felgyújtották és elmenekültek.

A magához tért gépírókisasszony fellármázta a házat. A tűzoltók kivonultak és eloltották a tüzet. A kár jelentékeny. A nyomozás megindult, hogy a vakmerő rablókat kézrekerítsék.

Mise közben leomlott egy zárda templom mennyezete

MILANO. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délelőtt az egyik zárda templomában istentiszteletet tartottak a tanulók számára. Ima közben a templom mennyezete hirtelen leomlott. A lehullott cementvakolat megölt egy kis gyermeket, ötöt súlyosan és sokat könnyebben megsebesített. Megsebesült a zárda főnöknője és egy másik apáca is.

— Még egy b'z'tség. A középfoku műszaki oktatás kérdését a romániai oktatásügy vezetőinek szeme elől sűrű homály takarja el. Mivel ez az állapot tűrhetetlen, bukaresti jelentés szerint elhatározták, hogy ennek a kérdésnek tanulmányozására bizottságot küldjenek ki.

— Csocsán megadta magát. A pekingi jelentik: Csangcsolin kormány csapatai hetvenkilenc napos ostrom után elfoglalták a várostól kilencven kilométerre fekvő Csocsánt. A védő csapaok testülei legbeléptek a pekingi kormány csapataiba. A megszállók a város károultjai között kétszázötvenezer dollárt osztottak ki.

— Heves vita a budapesti világirodalmi bizottságban. A székesfőváros világirodalmi bizottságában Buzáth alpolgármester heves vitába keveredett Simanek műegyetemi tanárral, aki azt állította, hogy a főváros szavazatai, hogy a Falbot villamosítási központ építésének ügye ilyen sokáig húzódik. Buzáth a főváros nevében a legerélyesebben visszautasította a vádat. Kijelentette, hogy a kormány szakértőivel szemben saját szakértőit fogadja el kompetensnek.

— Amerikai nem tűr beleszólást a szövetségesek a háborúban. New-yorkból azt jelentik, hogy az Egyesült Államok kormány hivatalos jele szerint nem engedi, hogy a szövetségesek adósságainak kérdését bármilyen kapcsolatba is hozzák a jóvátételi fizetések ügyével. Amerika a németek fizetési lehetőségeire való tekintet nélkül ragaszkodik követeléseikhez és a pontos fizetéshez.

— Lakások a Riviérán. Savonából jelentik: A nagy hideg következtében a Riviéra hegyéből farkas és vaddisznó csordák özönlöttek le a síkságra. Hatalmas vadászat indult ellenük.

— Ausztria visszahívta moszkvai követét. Bécsből jelentik: Ausztria moszkvai követét, Pohl szociáldemokratát, visszahívta, mert arról értesült, hogy a szovjettel túlságosan bizalmas kapcsolatba keveredett. — Pohl megtagadta a visszajövetelt, mert fél a felelősségrevonástól.

— Abszintinálban a katolikus vallás lesz az államvallás. Adizsából jelentik: Ras Tafari, Abszintinia uralkodója márciusban csatládjával és udvartartásával együtt áttér a katolikus hitre, amely amia naptól kezdve államvallás lesz Abszintiniában.

— Hevesi Sándor aranygyűrűt kapott. Budapestről táviratozzák: Hevesi Sándornak bensőséges ünnep keretében tegnap adták át a Nemzeti Színháznál való huszonöt éves munkálkodása alkalmából a színház tagjai által vásárolt aranygyűrűt.

— Aljechin három veszített játszma miatt diátróhanó kapott. Londonból táviratozzák: Aljechin Alexander, aki a legutóbb Capablancával szemben megnyerte a sakkvilágbajnokságot, Chilében szimultán játékban hatminc játszmaiból háromot elvesztett. A veszteség miatt diátróhanó kapott s a teremben mindent összevissza rombolt s nagynehézzenével letelepíteni.

Hideg időjárás nem létezik

A természettudós — bármennyire vagy a foga — nem ismeri a hideget. Az ő számára egyszerűen nem létezik hideg. Éppen úgy nem létezik, mint például a „könnyűség”. Valamikor azt hitték, hogy a füst azért száll felfelé, mert „könnyű”, — ma azonban minden iskolás gyermek tudja, hogy a füstnek is megvan a nevéssége, csak éppen nem akkora, mint a levegőé.

A hideggel egészen másképpen állunk. Hiába építünk házakat, hiába csináltunk huszméter vastagságú falakat, éppen olyan hideg van egy lakatlan házban, mint a szabadban, és ha egy jéggömböt vettünk a csomagunkból, attól az még nem lesz melegebb. A hideg maga — a tudósok szerint — semmi, legfeljebb a meleg hiányának lehetne nevezni. Minden élőlény, még a legkisebb baktérium is melegeket termel. Ahol sok élőlény van együtt, ott olyan meleg képződik, hogy szinte gőzölög. Nagyszerű külső és belső berendezések, mint a haj és toll — különösen pedig a tűz, ruha és lakás mesterseges eszközei lehetővé teszik, hogy a meleg ne szálljon el. Ha a hőmérséklet egy bizonyos fokon alább száll — az embernél 24—25 fok a normális — akkor bekövetkezik a halál, mert az idegrendszernek a lélegzési funkciót előidéző részének működése annyira meglassul, hogy a testet nem tudja ellátni kellő szénsavval. A szénsav hiánya fulladást idéz elő s így a megfagyást is jogosan nevezhetjük a fulladás egy fajtájának.

Az ilyen nyomorúságos elpusztulásnak tehát mindig a meleg hiánya az oka. Belső termométerünk, a hőmérséklet iránti érzésünk csak a meleget regisztrálja és pedig a meleg növekedését izzadás által, a veszteséget pedig fagyás által. Miért nem tudunk attól a belénkgöyökrezett hittől szabadulni, hogy a »hideg« létezik? Talán ugyanaból az okból, amelyből elképzeltünk egy világot Isten nélkül, de ördög nélkül nem tudjuk azt elképzelni. A meleg az egyedüli pozitív dolog, a hideg ezzel szemben negatív, egy mínusz és mínusz a valóságban nem létezik, — csak a matematikában. Van valkinek »mínusz pénze?« Adóssága annak van, aki keres és még többet kell keresnie, hogy tőlük megszabaduljon. Így állunk a hideggel is, s melyet csak egy plusz segítségével tudunk eltüntetni. Véddöntézkedések nem segítenek ebben a küzdelemben, — csak a támadás.

Meleg nélkül nincs hideg. A hótakaró is csak azért hat hidegen, mert megakadályozza, hogy a föld meleget sugározzon ki. Nem volna tehát a legegyszerűbb a hideget olyképp kiirtani, hogy a meleget megszüntessük? Meleg nélküli világban nem volna hideg, — de akkor mi nem léteznénk.

Mindezt a tudomány mondja, az azonban vajna kevés vigasz nekünk, akik érezzük, hogy fázunk és nem hisszük el, hogy nincs hideg.

— A cigánykirály budapesti bemutatója. Budapestről táviratozzák: A Városi Színházban tegnap mutatták be a Cigánykirály című új magyar operettet, amelynek szövegét Uray Dezső és Kulinyi Ernő, muzsikáját Nagy Pál Béla irták. A szöveg Bihari János híres magyar cigányprímást szerepelteti magyar és bécsi környezében. A kritika különösen a komoly és magasnívójú operettmuzsikával volt megelégedve.

— Leszállítja a kamatlábat! — Angliában. Londoni hírek szerint az Angol Bank január első felében ötödik százalékról négyre szállítja le a kamatlábat.

Ingyen
Küldön **szülőoltvány** országonként
mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szülőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szülőszeti útmutatómat.
Cím: **L. SZÜCS** sző őtelep 26.
Diosig jud. Bihor
Vizsonteladók magas jutalék mellett keresetnek.

KÖZGAZDASÁG

Hét és fél milliárd tőkével öt és egy negyed milliárdot kerestek 1927-ben a bankok, szegények

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elmúlt év a román gazdasági életnek szomorú esztendője volt, amit azon a számtalan adaton kívül, amelyet mindnyájan együtt éltünk végig, most még a részvénytársaságokról szóló beszámoló is megmutat.

Az eltelt 1927. évben a részvénytársaságokba beruházott új alaptőke és alap-tőkeemelés végösszege alig éri el a felét az 1923. év eredményeinek. Új részvénytársaság 1927-ben 201 alakult, 1926-ban 240, s alaptőkét ebben az évben csak 183 emelt a múlt évi 240 vállalattal szemben. Az új vállalatok és a tőkét emelő intézmények száma azonban még nem mutatja a hanyatlást a maga vigasztalan-ságában, mert a most befejezett esztendőben csak 1.4 milliárdot tudtak új vállalatok számára előteremteni, holott a múlt évben 4.7 milliárdnyi alaptőkével alakult új részvénytársaság; tőkeemelésre 1927-ben mindössze 1.0 milliárd akadt, 1926-ban ellenben ezen a címen is 2 milliárddal növekedett a romániai részvénytársaságok állománya. — Amiből kitűnik, hogy 1927-ben az új vállalatok átlagos alaptőkéje 7 millió lej volt, holott az előző évben 20 milliót tett ez az átlag alaptőkéje; az átlagos eredmény a tőkeemeléseknél is majdnem a felére csökkent.

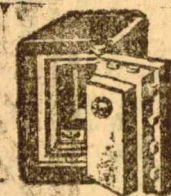
Hiába, ebben az évben nem volt Romániának beruházni való pénze, pedig a nyereségek képe azt mutatja, mintha Romániában minden vállalat monopolizációt élvezne és tetszése szerint állapíthatná meg a maga kereseti feltételeit.

Itt vannak például elsőnek a bankok, a maguk 7.5 milliárdos alaptőkéjével és 5.261 millió lejnyi nyers keresetével, ami az egész alaptőkének 70 százalékát teszi és ami ugyan tiszta keresetként csak 20 százalékot ad, de ami mégis nehezen egyeztethető össze a bankoknak azokkal az örök panaszjaival, hogy őket a magas kamatok szedése a viszonyok kényszerítő ereje viszi rá s hogy valósággal a maguk érdekei ellenére vetik alá magukat a magas kamatszédés szenvedésének; a mit azonban mégis alighanem érdemes elviselelniük, ha minden mérlegkészítési ügyességük mellett sem tudják levelebbnek feltüntetni nyereségeiket husz százaléknál.

Az iparvállalatok helyzete már valamivel szerényebb, mint a bankoké, a nyers kereset ugyan náluk is 75 százalék, a tiszta nyereség azonban náluk 13 száza-

lékra zsugorodik. A kereskedelmi részvénytársaságok tiszta nyeresége 10 százalék, s a többieké 5.1 százalék. Kétségtelen tehát, hogy a nyereség tekintetében messze előljárnak a bankok. S ez nem is lehet másként, mert bizonyos határok fölé az áll a dolog, hogy vagy a bankok keresnek, vagy a többi vállalatok — és nem kétséges, hogy minden országnak azok a szomorú gazdasági időszakai, amelyekben a bankok nyereségszámlái duzzadnak fel a többi vállalatokéi rovására.

Romániának most eltelt nehéz esztendője során legtöbbet körülbelül a bankok panaszkodtak, de azért isten szívével mégis ők állottak ki aránylag a legjobban, sőt egész türhetően a szomorú esztendőt. Ők nagy erőfeszítésekkel mennek neki az újévnek, — s ha most még a banktörvény is létrejön úgy, hogy a kisebb bankokat kitörlik az élők sorából és minden bank-üzletet néhány kedvenc nagyvállalatnak juttatnak, akkor aztán az egész ország készen is lehet a jövő évre. És — pesti nyelven szólva, — alighanem «készen is lesz» a jövő év végére.

Angol és német könyv- és pénz-szekrényeket

bankok, társaságok, kereskedők és magánosok legolcsóbb árakon vásárolhatják a "CASMOBIL" nagy le- rakatá- ban Bukarest, Str. Sft. Nicolae Selari 2. Árjegyzéket kívánatra díjmen- tesen küldünk.

Holnap este

kezdődnek meg a kolozsvári magyar színház előadásai a Redoutban

A kolozsvári magyar színház teljes drámai társulata Brassóba érkezik, hogy néhány este bemutassa az európai színpadok legújabb ujdonságait.

Minden este ujdonságot fognak bemutatni. Minden estére jut egy-egy szenzációs színházi esemény.

Holnap, vasárnap este fél kilenc óra- kor lesz az első előadás.

Az idei évad legnagyobb sikerű magyar ujdonságát, Fodor Lászlónak a »Dr. Szabó Juci« szerzőjének legújabb darabját, a »Templom egerét« fogják bemutatni. A »Templom egeré«-ben nálunk, Brassóban Táray Ferenc, Marsi Gizi, Székelyhidny Adrienne, Tóth Elek, Mihályfi László, Hoykó Ferenc, Révész Lajos fogják játszani a főszerepeket.

Hétfőn este lesz a második előadás, amikor a berlini, bécsi, budapesti színpadok diadalmas sikerű ujdonsága, az »Edenkert« fog színpadra kerülni. Poór Lillivel, Marsi Gizivel, Petróczy Alice-szal, Laczkó Arankával, Székelyhidny Adriennel, Czoppán Flóriával, Kemény Lászlóval, Hoykó Ferencel, Tóth Endrével, Mihályfi Lászlóval, Révész Lajossal, Tompa Sándorral.

A harmadik előadás kedden este lesz, amikor a legizgalmasabb drámai ujdonságot, az »Oroszország«-ot fogják bemutatni. Az »Oroszország« eddig 167 európai város színpadán került színpadra, példátlan nagy sikerrel. Az »Oroszország« főszerepeit Brassóban dr. Janovics Jenő, Poór Lili, Táray Ferenc, Mihályfi László, Hoykó Ferenc, Révész Lajos, Lantos Béla, Tóth Elek, Kemény László fogják játszani.

Szerdán és csütörtökön nem tartanak előadást a kolozsvári színészek.

A negyedik előadás pénteken délután 4 órakor lesz, amikor Román Roland híres, nagy ujdonságát, a »Szerelm és halál játéka«-t fogják előadni mérsékelt helyárakkal, Táray Ferencel a főszerepben.

Jegyek a Redout pénztáránál mind a négy előadásra válthatók.

Olcsón,
izlésesen
díszkötötten
Végh Dénes
Urivalat-szabónál
Kajdódi szövetraktár
Kapu-utca
25 sz.

Szabadkán letartóztattak egy bolgár komitácsit, aki Belgrádba akart utazni. A letartóztatott bolgár bevallotta, hogy Belgrádban az ottani szerb vezetők ellen merényletet akart elkövetni. Bevallotta, hogy másokat is küldöttek ki Belgrádba, hasonló célból.

— **Eljegyzések.** Réthy Izike (Nagyajta) és Takó Béni uriszabó (Barót) jegyesek. — Réthy Jucika (Nagyajta) és ifj. Gabrielli Albert rézműves (Barót) jegyesek. — Réthy Irmuska (Nagyajta) és Zeich Károly kereskedő (Barót) jegyesek. (Mind a külön értesítés helyett.)

Darvas Aranka és Béres József jegyesek.

— **Cselédkönyvhöz** szüksége fényképek a hivatalosan előírt kivitelben leggyorsabban készülnek Lang Henrik kirudvari fényképész műtermében Kapu- u. 52 sz. a.

— **Értesítés.** A brassói mészárosok és hentesek szindikátusa tudomására hozza a t. közönségnek, hogy vasárnapi napokon 1928. január hó 1-től kezdve 1928. évi ápr. hó 15-ig a mészárszékek és hentes üzletek zárva lesznek. Az előjáróság.

— **Szilveszter esti istentisztelet a magyar evangélikus templomban.** Szombaton december 31-én, az esztendő utolsó estéjén 6 órai kezdettel a magyar evangélikus templomban 6-évi esti istentisztelet lesz. Az istentiszteleten Bálint Mihály nagyváradi evangélikus kántor orgonajátéka és éneke fogja a hálaadó és áldásért könyörgő szíveket Istenhez emelni.

— **A Brassói Vasutasok Otthona** értesíti tagjait, főleg a nyugdíjasokat, hogy ha tagdíjhátralékukat legkésőbb 1928. január hó 15-ig ki nem egyenlítik, az egyetből végleg töröltetnek. A vezetőség.

— **Egy borzosszerű Foxterrier kutya** fehér, fekete pettyes, csüttörtök este elveszett. (Paxi névre figyel.) Jutalom ellenében átadható Lang, Rosenthal és Palmherst cégnél. Megvételtől óvakodjanak.

— **Csak úgy lehet vidám és gondmentes újéve,** ha megnézi az Astra (Apolló) Mozgóban szombaton és vasárnap a két vidám figurát Pat és Patachont a Vig halászkocsi című kacagtató filmujdonságban. Hétfőn, kedden és szerdán az igazi Rin-Tin-Tin nagy filmje: »Sikoly az éjben« fut. Péntektől »A cigánybáró« Lia Mara nagy filmje.

(*) **Reumatikus fájdalmak,** farzsába azonnal megszűnnek a Tofalgon-nal való egyszeri masszázst után. Kapható gyógyszerárak és drogeriákban. — Ahol nem kapható, forduljunk dr. Al. Iteanu gyógyszerészhez Bukarest, Calea Victoriei 82.

Nyílttér

Nyilatkozat.

Rosszindulatú emberek információja alapján Györffy Gyula utbiztos urat és kedves nejét, valamint Kovács Károlyt és családját 1927. december 14-én iltas állapotban sajnálatos sértő szavakkal illetem. Fenti uraktól és családjuktól ez uton bocsánatot kérek.

Páva, 1927. december 19.

Barthos Lajos.

*Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelő- séget a szerkesztőség.

Képviseletet keresek minden megyében.

Tüzi fecskendő, a vagyon óra.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja
M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)
BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30 SZAM.
TELEFON: 70/71. 84H.

Gazdasági előrelépéshez készletek.

A SZAHARA FIA

Afrikai regény

Írta: **LOUISE GERARD**
Fordította: **VECSEY LEO** (33)

— Amíg nők vannak az életben, addig minden romokban van. A baj csak akkor kezdődik, amikor nő-ről kezd beszélni...

A csacska szavak, amelyek egy ártatlan leányka ajkaiól hangzottak, nevetésre készítettek a férfit.

— Ki árulta el magának ezt a bölcseséget? — kérdezte a leánytól.

— Cameron kapitány. Nagyon szeret dicsekedni azzal, hogy szaktekintély ezen a téren.

— És ki az a Cameron kapitány?

Valami halavány féltékenységgel érzett Raoul Le Breton hangjából.

Jelenleg a tennisz-játék egy szerencsétlen labja. Egyébként az édesapám titkára. De csak akkor használható, hogyba kiűzik belőle az ördögöt, amit nála sportszenvédélynek neveznek.

— És hogyan lehet kiűzni az ördögöt?

— Erre nincs állandó kura, legfeljebb ideiglenes hatást lehet elérni, például azzal, hogy ha összetalálkoznék valakivel, aki leveri a tenniszben. Teneriffában mindig ő volt a győztes. És holnap ide is ellátogat, hogy leverje a helyi bajnokokat. Ő is ama néhány ember közé tartozik, akiket igazán szeretek. Gyermekkorom óta ismerem őt.

Pansy megjegyzéseinek megvolt az a hatása, hogy Le Breton egy időre ismét hallgatásba burkolódzott.

VII. Fejezet.

Las Palmas városától körülbelül tíz mérföldnyire van néhány csodálatosan szép, vad narancsliget. A sűrűn egymás mellé ültetett illatos fák ágai fenn a magasban valóságos hálónak fonódnak össze, amelyen keresztül csak itt-ott látszik a kék ég valami kis darabkája. A talajt térdig érő fehér szíromszőnyeg borítja és a virágtenger mámorító csodálatos illatpalástot borít az egész ligetre. A messzeségből az igazi tenger lágy mormolása zenél a szél alatt...

Az illatos liget egyik legszebb pontján bőséges piknik előkészületei folytak. Egész homályos selyempárnát szórtak szét a gyepon. Finom fehér damaszt-abroszra törékeny kínai porcellán-edényeket és nehéz ezüst tálakat raktak, itt-ott egy arany tál is került, csemegével megrakva.

Két barnaarcú, fehér burnuszba burkolt izmos férfi hallgatagon állott a közelben. Valahonnan messziről, a fák mögül, ahová nem lehetett látni, edénycsörgés hallatszott és kis füstoszlop kanyargott felfelé. Ez volt a rejtékhely, ahol a reggeli készítették.

Amikor reggel Pansy lejött a hotel lépcsőin, hogy elinduljon szokásos reggeli lovaglására, egyáltalában nem volt meglepve, hogy ott találta Le Bretont, amint rá várakozott.

Bőséges tapasztalata volt a férfiak körül és jól ismerte azt, amit «csalhatatlan előjelek»-nek neveznek. Az ilyen szimptomák általában bosszantották. Úgy érezte, hogy ezeknek sokkal több köze van a vagyonához, mint a személyéhez. De Le Breton esete egészen más volt. Pansy tudta, hogy ő ki, de a férfi semmit sem tudhatott az ő vagyonáról.

— Az a tervem, hogy ma én látom vendégül magát reggelire, — szólta a férfi, mikor megpillantotta őt.

— Hova megyünk? — kérdezte Pansy.

— A narancsligetbe.

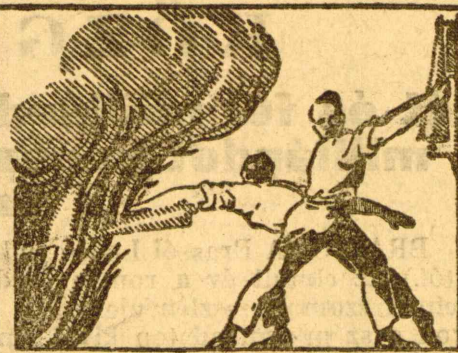
Keresztüllovagoltak a fehér városon, azután tovább a tengerpart mentén, banán-ültetvények és fantasztikus alakú sziklák között és elhaladtak egy lávamező mellett is, ahol a mérges euphorbia tenyésztett buján.

— Az elmúlt éjszaka gondolkodtam magáról — jegyezte meg Pansy galoppozás közben. — Arról, amit a mocsaras mélységekről mondott. És eszembe jutott valami, amit egyszer olvastam, hogy a víz mindig a legnagyobb magasságokba emelkedhet... Csak megfelelő módszerrel kell élni.

Az üres életmód mocsaras mélységei, amelyek gyakran belemerültek, egyáltalában nem okoztak sok gondot Le Bretonnak. Még most sem érezte ezt, bár remélte, hogy a sok mindenféle pletyka nem fog Pansy fülébe jutni.

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

MINIMAX A.R.

București, Str. Minoceruilor 17.

A világ legjobb tűzoltó-készüléke.

Biztos, olcsó, könnyen szállítható. Saját képviselők minden városban. Brassói képviselői ifj. Prediger Frigyes, Cerna-u. 5. — Telefon 49.

Felkérjük a régi Minimax-tulajdonosokat, hogy készülékeiket felülvizsgálat céljából képviselőnknek bejelentsek.

Mini-mális befektetés. Max-imális teljesímenyt.

Az eddig meg nem oldott műszaki probléma legtökéletesebb megoldása!

Nedves falak tökéletes és maradandó kiszáritása a fundamentumtól kezdve, az

»Áramló levegő«

szabadalom által. Szabadalmazva minden kultúrállamban. Román szabadalom száma 11397

Felvilágosításokat, költségvetéseket készítek küld:

Alphons Custodis

Brassó, Kut-utca 33-b. „Vesuv” osztály.

Boltiszolga

Azonnali belépésre kerestetik

LINOLEUM A. STECKL

Brassó, Kapu-utca 42

Sz. 2560—927.

Hirdetmény

Szépízen az országos állatvásár 1928 január 4., 5., 6-án, az országos kirakóvásár január 7-én tartatik meg.

Frumoasa, 1927 dec. 28.

Előljáróság.

BOLDOG UJ ÉVET

kíván tisztelt vevőinek barátainak és ismerőseinek

MARTIN BRUSS hentesárugyár Brassó.

Gyümölcsfákat ősszel ültessünk!!!!

Éghajlatunk alatt teljesen bevált betegségmentes gyümölcs- és szőlőültvényeket, rózsákat stb. putányosan Tóthfalusi és Tsai oltványtelepéről Teg. Mures—Marosvásárhely, vásárolhatunk.

Szállítás kezdete november 1. 2738

Kérjük árjegyzékeket!

Pénz-kölcsönt

előnyös kamattörlesztéssel, kisebb és nagyobb összegek gyors kérésztelvitelét közvetíti

HIRSCH VILMOS
KÖRHÁZ-UTCA 12 SZÁM

Vidéki igénylők küldjenek telekkönyvi kivonatot és becslési bizonyítványt.

YORKSHIRE-KAN

tisztafaj, fedezetésre alkalmas 9 hónapos eladó

Prázsmáron 3 sz.

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el mást csak a Krékné-féle Házicukraszai című könyvet. Ára 40— lej. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket felvesz a kiadó-hivatal.

Házasságokat

előkező körökben diszkrétan közvetít:

Bizony Ferenc
házasságközvetítő irodája. TIMIȘOARA IV. Bul. Berthelot 21

22 éves

keresztény erettségű, zelt, gyógyszerészdiplomával rendelkező egyetlen leányomat férhez adnám egy korrekt és jólelkű uriemberhez, kire nyugodtan rábízhatnám feltétlenül gyermekemet. Hozománya: 2.000.000 L. készpénz és egyéb ingatlan. Csak distingváltságú komoly urak teljes című esetleg fényképes levelet a kiadóba kérem — „Anyátnak” jelígre.

Elsőrangú

bevezetett Brassói Ipari Üzemhez cca. 30. ezer lejellüzem megnagyobbítása céljából közreműködő, vagy csendes társ kerestetik. Komoly érdeklődők adják le címüket „Szolidüzem” jelígre a kiadóba.

A Brassói Lapok képes könyvnaplárjai a legjobbak!

Nagy Regelő Naptár 240 oldal 45— lej
Magyar Gazda Naptár 192 oldal 35— lej
Szent családi Naptár 144 oldal 30— lej
Kis családi Naptár 112 oldal 25— lej

Egyes példányokat kizárólag az összeg (postabélyegben is lehet) előzetes beküldése ellenében, portómentesen szállítunk. Viszonteladónak nagy engedményt adunk.

Brassói Lapok könyvosztálya

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidallatának körforgógépén. — Braşov—Brassó.